

PÄRNUMAA SPORDILIIDU ARENGUKAVA 2018-2022

Pärnu 2018

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	4
KASUTATAVAD MÕISTED.....	5
1 PÄRNUMAA SPORDILIIDU PROFIL	6
1.1 AJALUGU JA TÄNAPÄEV.....	6
1.2 STRUKTUUR JA JUHTIMINE	7
1.3 KOOSTÖÖPARTNERID JA LIIKMESKOND	7
1.4 FINANTSEERIMINE	10
1.5 TUUMIKKOMPETENTSID JA KRIITILISED EDUTEGURID	12
1.6 TEGEVUSALAD.....	14
2 ORGANISATSIOONI KESKKOND JA TEGEVUSTE ANALÜÜS	16
2.1 SWOT-ANALÜÜS	16
2.1.1 TUGEVUSED (S).....	16
2.1.2 NÕRKUSED (W).....	19
2.1.3 VÕIMALUSED (O).....	21
2.1.4 OHUD (T)	24
2.2 SPORDILIIDU TEGEVUSED TÄNA	25
2.2.1 NÕUSTAMISTEENUS	25
2.2.2 SPORDIÜRITUSTE KORRALDAMINE.....	26
2.2.3 SPORDIINFO JAGAMINE JA TURUNDUSTEGEVUSED	26
2.2.4 SPORDISTATISTIKA ANDMETE KOGUMINE, ANDMETÖÖTLUS JA – ANALÜÜS	27
2.2.5 SPORDIKOOLITUSTE VAHENDAMINE JA KORRALDAMINE.....	27
2.2.6 JÄRELVALVE TEOSTAMINE.....	28
2.2.7 SPORDIKALENDRI KOOSTAMINE.....	28
2.2.8 SPORDITOETUSTE VAHENDAMINE	29
2.2.9 MAAKONDLIKU SPORDI ARENGUSTRATEEGIA KOOSTAMINE NING HUVIKAITSE KORRALDAMINE	29

2.2.10	ESINDUSFUNKTSIOON JA TUNNUSTAMINE	29
2.2.11	KOKKUVÕTVALT TEGEVUSTEST	30
2.3	MISSIOON	31
2.4	VISIOON	31
2.5	STRATEEGILISED EESMÄRGID JA TEGEVUSED	32
2.6	ARENGUKAVA SEIRE JA UUENDAMINE	35
	KOKKUVÕTE	36
	KASUTATUD ALLIKAD	37
	LISAD	38
	LISA 1. LIIKMED	38
	LISA 2. SWOT-ANALÜÜS	40
	LISA 3. ARENGUKAVA KOOSTAMISE PROTSESS	42

SISSEJUHATUS

Pärnumaa Spordiliit (edaspidi spordiliit) on Pärnumaal tegutsev valdkondlik katuseorganisatsioon, mille eesmärgiks on spordiliikumist edendavatele huvigruppidele asjakohaste tugiteenuste pakkumine. Spordiliidu peamiseks partneriteks on maakonna erinevad spordiorganisatsioonid, sh spordiliidu enda juriidilised liikmed, kohalikud omavalitsused, Pärnumaa Omavalitsuste Liit, SA Pärnumaa Arenduskeskus, EV Kultuuriministeerium, Eesti Olümpiakomitee jpt erinevate eesmärkidega huvigrupid. Spordiliitu rahastatakse peamiselt avaliku sektori allikatest (riik ja omavalitsused), mistõttu ollakse avaliku sektori valitseva mõju all. Vähemal määral teenib spordiliit sihtotstarbelisi vahendeid enda korraldatavatest üritustest. Spordiliidul on kaks palgelist töötajat: tegevjuht ja projektijuht. Üldkogu vahelisel perioodil juhib organisatsiooni kuni üheksaliikmeline juhatus. Spordiliidu kõrgeimaks organiks on liikmete üldkoosolek, mida nimetatakse üldkoguks.

Käesoleva arengukava koostamise eesmärgiks on sõnastada spordiliidu missioon ja visioon ning leppida kokku, milliseid ülesandeid täidetakse ja milliseid teenuseid pakutakse. Lisaks püstitab arengukava kolm strateegilist eesmärki ning igäihe puhul kolm detailset alaeesmärki.

Arengukava kehtib aastateks 2018-2022 ning on kinnitatud spordiliidu liikmete poolt 26. aprillil 2018 toimunud üldkogu otsusega. Arengukava kinnitamisele eelnes 2017. aasta 20. juunil toimunud üldkogul SWOT-analüüsi arutelu. Spordiliidu juhatuse otsusega moodustati 2016. aasta lõpus seitsmeliikmeline arengukava koostamise töörühm, mida valiti juhtima liidu projektijuht Vahur Mäe. Lisaks kuulusid töörühma tegevjuht Kaiu Kustasson, juhatuse esimees Kaie Toobal, juhatuse liikmed Kaupo Koplus, Enn Hallik ja Siret Tammekänd ning Paikuse spordikeskuse juhataja Roland Šimanis. Töörühm sai kokku viiel korral: 25.10.2017, 1.11.2017, 9.11.2017, 21.11.2017 ja 6.04.2018. Töörühm võttis sisendiks üldkogul arutatud SWOT-analüüsi, sõnastas missiooni, visiooni, strateegilised eesmärgid ja nende alaeesmärgid. Tegevuskava koostamisel arvestati spordiliidu peamiste huvigruppide ootuste ning töörühma hinnanguga organisatsiooni rollidest. Arengukava suunati liikmetele avalikustamiseks ning ettepanekute esitamiseks 9. aprillil 2018. aastal toimunud juhatuse koosoleku otsusega. Strateegia oli liikmete jaoks arvamuste avaldamiseks avatud 2018. aasta 11.-20. aprillini. Käesolev arengustrateegia on kinnitatud spordiliidu üldkogu otsusega 26. aprillil 2018. aastal.

Arengukava lähtub riiklikust arengustrateegiast „Eesti Sport 2030“, Pärnumaa arengustrateegiast, oma liikmete huvidest ning teiste peamiste huvigruppide ootustest.

KASUTATAVAD MÕISTED

Arengukavas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses (lähtutakse Spordiseadusest ning muudest spordiliikumist reguleerivatest dokumentidest):

Spordiorganisatsioon - sporti korraldav ja edendav organisatsioon

Maakonna spordiliit - maakonnas tegutsevate spordiklubide ühendus, kes rahvusliku olümpiakomitee liikmena esindab maakonna sporti ja kellel on ainuõigus korraldada maakonna meistrivõistlusi ja anda vastavaid tiitleid.

Spordiklubi - eraõiguslik juriidiline isik, mille põhitegevus on spordi arendamine.

Spordiühendus - spordi spetsiifilises valdkonnas (harrastussport, tervisesport, koolisport, üliõpilassport, puudega inimeste sport, töökohasport, veteranisport jm) või piirkondlikul põhimõttel tegutsevate spordiklubide või füüsiliste isikute ühendus.

Spordialaliit - spordiala harrastavate spordiklubide üleriigiline ühendus, kes spordiala rahvusvahelise spordialaliidu ning rahvusliku olümpiakomitee liikmena spordiala esindab ja kellel on ainuõigus korraldada üleriigilisi meistrivõistlusi ning anda vastavaid tiitleid.

Spordiregister - riigi infosüsteemi kuuluv spordi andmekogu.

Kriitilised edutegurid - tegurid (oskused, ressursid), mis on vajalikud organisatsiooniliste eesmärkide edukaks täitmiseks.

SWOT-analüüs – lihtne ja kiire abivahend organisatsiooni strateegilise positsiooni hindamiseks. Põhimõtteks on teadmine, et strateegia peab tagama kooskõla ettevõtte sisemiste omaduste ja väliskeskkonna vahel.

1 PÄRNUMAA SPORDILIIDU PROFIIL

1.1 AJALUGU JA TÄNAPÄEV

Spordiliit on asutatud 1991. aasta 10. juulil ja on 1947. aasta 16. detsembril moodustatud vabatahtliku spordiühingu "Jõud" Pärnu rajooninõukogu õigusjärglane. Ent viited maakonna sporti ühendavast organisatsioonist pärinevad juba 1928. aastast, mil pandi alus Pärnu Spordiseltside Liidule. Sama organisatsioon nimetati 1940. aastal Pärnumaa Spordiliiduks. (Lääne, 2016, lk 117)

Tänane spordiliit on vaba algatuse korras asutatud ja mittetulundusühinguna avalikes huvides tegutsev vabatahtlik spordiliikumise ühendus, mille eesmärgiks on edendada, korraldada ja koordineerida noorte, täiskasvanute ja veteranide sporditegevust Pärnumaal. (Pärnumaa Spordiliit..., 2007)

Oluline on märkida, et Eesti Spordiseaduse §4 lõige 2 annab maakonna spordiliidule õigused maakondlikul tasandil sporti korraldada. (Eesti Spordiseadus..., 2013).

Aastate jooksul on mitmed riigiasutused, sealhulgas kultuuriministerium, hakanud kohalikule tasandile ülesandeid delegeerima. Nii võttis spordiliit aegamisi üle seni Pärnu Maavalitsuse koordineerida olnud spordi edendamise funktsioonid ning on hea näide sellest, kuidas avalik sektor delegeeris järelevalvet ning mitmed teised ülesanded kolmandale sektorile. Põhjenduseks toodi kohalike olude paremat tundmist ning koostööd rohujuure tasandi spordikorraldajatega. Juba 2005. aastast on spordiliit maakonna spordikorralduslikes küsimustes olnud juhtkoordinaatoriks. Maavalitsus teostas kuni oma likvideerimiseni 2017. aasta lõpus läbi sealse kultuuriosakonna järelevalvet vaid ujumise kohustusliku algõppe üle.

2017. aasta kujunes kohalikus halduskorralduses murranguliseks, sest haldus- ja riigireform toovad lähiaastatel üldiselt kaasa muudatused. Senise 19 kohaliku omavalitsuse asemel jäi alles seitse üksust ning 1. jaanuaril 2018 likvideeriti maavalitsus. Euroopalik spordikorralduse mudel põhineb spordiorganisatsioonide võrgustikul ja koostööl. Rohkemal või vähemal määral puutub spordiliit kokku väga erinevate sporti korraldavate organisatsioonidega, kellest peamised on maakondlikud spordiorganisatsioonid: -klubid ja-ühendused. Olulisteks partneriteks on aga ka kohalikud omavalitsused, kultuuriministerium, Eesti Olümpiakomitee jpt.

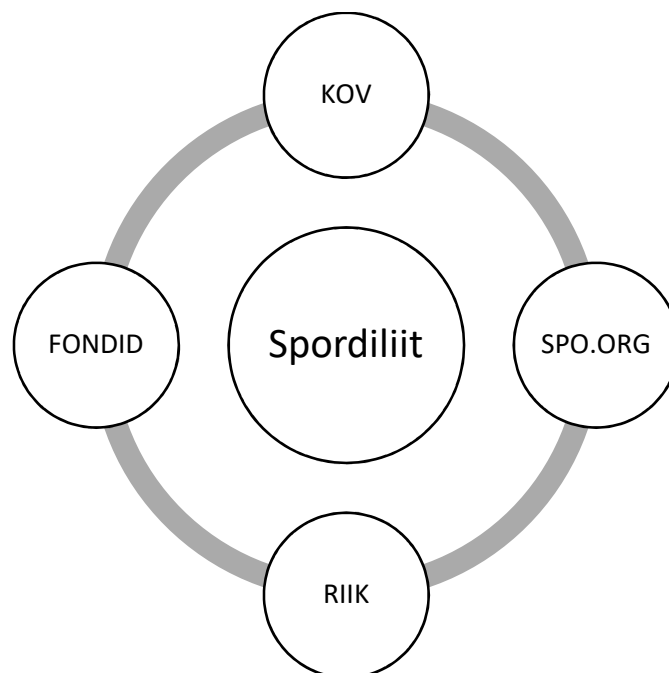
1.2 STRUKTUUR JA JUHTIMINE

Vastavalt põhikirjale on spordiliidu kõrgeimaks juhtorganiks liikmete üldkoosolek, mida nimetatakse üldkoguks. Üldkogude vahelisel ajal juhib organisatsiooni tööd viie- kuni üheksaliikmeline juhatus, mille moodustamisel arvestab põhikiri erinevate maakonna piirkondade ning peamiste koostööorganisatsioonide huvidega. Nii on eraldi välja toodud, et juhatusse peavad kuuluma linna ja maaomavalitsuste ning Pärnumaa Omavalitsuste Liidu esindajad. (Pärnumaa Spordiliidu..., 2007)

Spordiliidu juhatusse on läbi aegade valitud omavalitsusjuhte ja omavalitsuste sporditöötajaid, spordiorganisatsioonide esindajaid, treenereid ning teisi valdkonna eksperte. Spordiliidu majandustegevuse ja asjaajamise üle järelvalvet teostavasse revisjonikomisjoni kuulub kuni kolm liiget. Büroo moodustavad palgalised töötajad - tegevjuht ja projektijuht.

1.3 KOOSTÖÖPARTNERID JA LIIKMESKOND

Spordiliidu näol on tegemist organisatsiooniga, mis teeb koostööd nii avaliku kui erasektoriga. Spordiürituste organiseerimisega kaasatakse vähesel määral eraisikuid nii osalejate kui vabatahtlike korraldajate näol. Avalikust sektorist on peamiseks partneriteks kultuuriministeerium, haridus- ja teadusministeerium, Pärnumaa kohalikud omavalitsused ning omavalitsuste koostööorganid (näiteks Pärnumaa Omavalitsuste Liit ja SA Pärnumaa Arenduskeskus). (vt joonis nr 1)

Joonis nr 1. Spordiliidu peamised koostööpartnerid

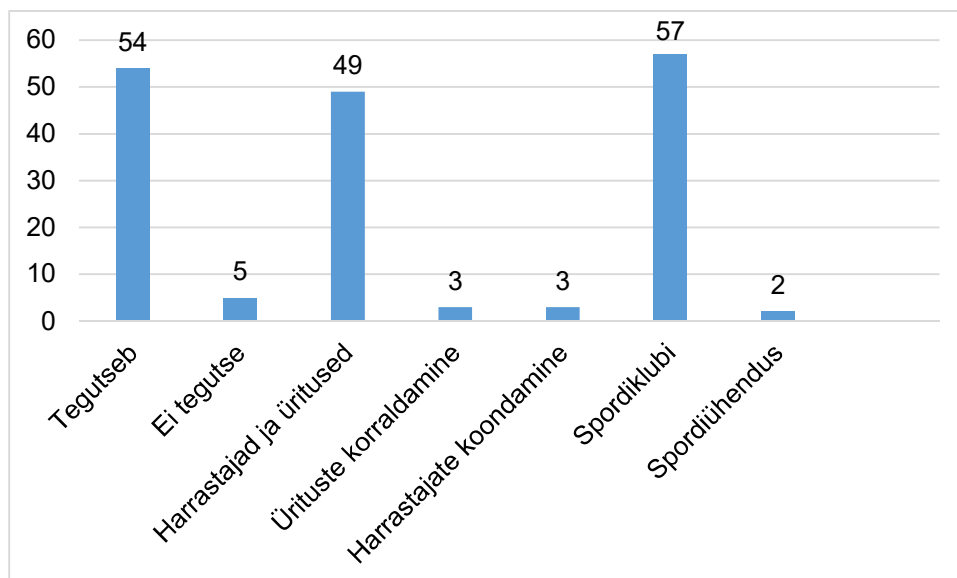
Neid suhteid seob peamiselt sektori huvi spordiliikumise edendamisel asjatundlikke partnereid leida. Oma tegevuste katteks taotleb spordiliit reeglina täiendavat finantseeringut avaliku sektori fondidelt nagu Eesti Kultuurkapital, Kohaliku Omaalgatuse Programm, Hasartmängumaksu Nõukogu, Põllumajanduse Registrite – ja Informatsiooni Amet (PRIA), Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) jt. Läbi koostööpartnerite rahastamise tagatakse maakonnas liikumisharrastust edendavate tegevustena spordiürituste korraldamine, spordiorganisatsioonide nõustamine, infoteenus, koolitustegevused jpm. Nii näiteks on viimasel kümnel aastal kaasatud kohalike tegevusgruppide vahendusel (Rohelise Jõemaa Koostöökogu, Pärnu Lahe Partnerluskogu) Euroopa Liidu LEADER-meetme vahendeid spordiinventari soetamiseks ning ürituste läbiviimiseks. Omavalitsustega suhtlemiseks ning rohujuure tasandile jõudmiseks tehakse aktiivselt koostööd kohalike sporditöötajatega, kelle seas on nii palgalisi kui ka vabatahtlikke. Selline side võimaldab analüüsida kohalikke probleemkohti ning ressursside olemasolul nende lahendamisele kaasa aidata.

Vähesel määral teeb spordiliit koostööd erasektoriga, kellelt kaasab täiendavaid vahendeid (peamiselt mitterahalised) spordiürituste korraldamiseks. Spordiinfo edastamiseks kasutab spordiliit võimalusel maakondliku meedia abi ning peab oluliseks koostööd sporti korraldavate mittetulundusühendustega (MTÜ, SA). Spordiliit kuulub Eesti Kabe Liidu, Eesti Olümpiakomitee, ühenduse „Sport Kõigile“ ning Eestimaa Spordiliit Jõud liikmeskonda.

2018. aasta I kvartali seisuga ühendab spordiliit 59 Pärnumaal tegutsevat spordiklubi, -ühendust ja -seltsi ühistegevuseks, spordiliikumise arendamiseks ning sellealase tegevuse koordineerimiseks (vt lisa 1). Arvestusega, et Pärnumaale on registreeritud 179 spordiorganisatsiooni, kuulub neist spordiliidu liikmeskonda ligi 33%. (Eesti Spordiregister..., 2018).

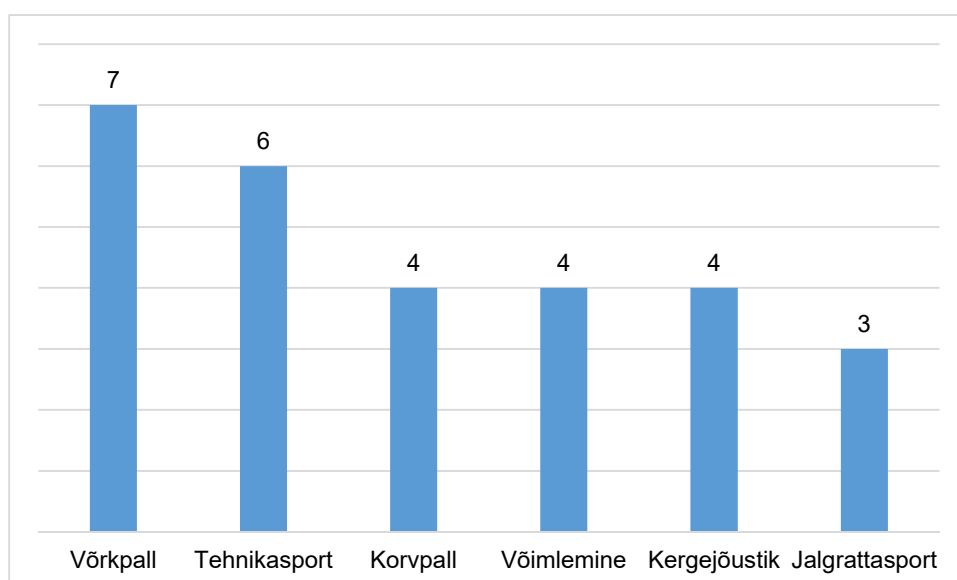
Allolevalt jooniselt nähtub (vt joonis nr 2 lk 9), et organisatsiooni tüübilt jagunevad liikmed spordiklubideks (57) ning spordiühendusteks (2). Liikmeskonda kuuluvateks spordiühendusteks on Pärnumaa maaomavalitsuste koolisporti koordineeriv, võistlusi korraldav, Pärnu Maakoolide Spordiliit ning veteranide sporditegevust edendav Pärnumaa Spordiveteranide Koondis. Liikmete seas on ka mitmeid passiivseid organisatsioone, kes on sisulise tegevuse lõpetanud või ei tegutse ajutiselt (5). Tegutsemise tüübilt jagunevad liikmed kolmeks:

- Spordiürituste korraldajad ja harrastamise võimaldajad
- Spordiürituste korraldajad
- Harrastamise võimaldajad

Joonis 2. Liikmesklubide tegevusalad (allikas: Eesti spordiregister)

Eelnev joonis (vt. joonis nr 2) võtab arvesse regulaarselt ja sisuliselt tegutsevad liikmed (55). Neist mõlema tegevusega, spordiürituste korraldamise ning harrastamise võimaldamisega, on seotud 49 ning vaid ürituste korraldamisega või harrastamise võimaldamisega mõlemal juhul kolm liiget. Liikmete näol on tegemist nii olümpia- kui ka mitte-olümpiaalade arendajatega väga erinevatelt spordialadelt. Näiteks on esindatud kergejõustik, murdmaasuusatamine, jalgrattasport, tervisejooks- ja kõnd, moto- ja autosport jpt spordialad.

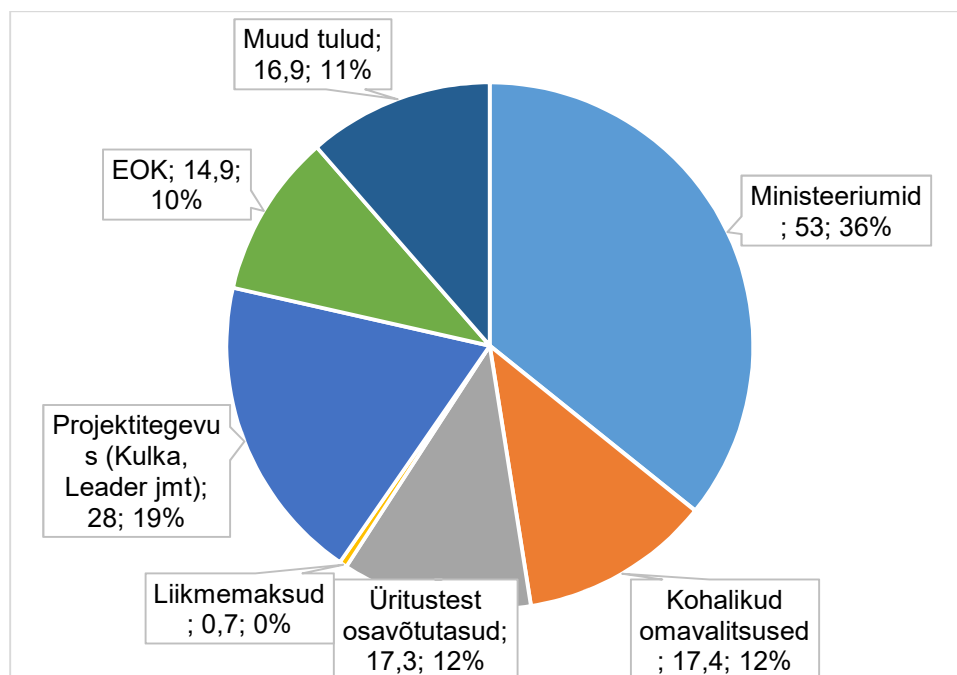
Joonis 3. Liikmesklubide spordialade harrastamine: arv liikmesklubidest (Allikas: Eesti Spordiregister)

Eelnev joonis (vt joonis nr 3 lk 9) annab ülevaate, et enim spordiklubisid on seotud võrkpalli ja tehnikaspordiga (vastavalt seitse ja kuus liiget). Korvpalli, võimlemist ja kergejõustikku harrastatakse neljas ning jalgrattasporti kolmes spordiklubis.

Liikmete seas on ka erivajadustega inimeste sporditegevust korraldav Pärnu Pimedate Ühing, tuletõrjesporti edendav Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeselts, tervisejooksu ja –kõnniga tegelevad klubid (näiteks Pärnu Klubi „Tervisesport“, spordiklubi Saarde, Sauga Valla spordiklubi) jpt. Spordiregistri andmetel esineb liikmeskonna tegevuses kokku 38 spordiala, millele lisanduvad muude spordialadena (kokkuleppeline nimetaja uuemate alade osas, millel puudub üldkasutatav termin) näiteks *paintball*, kiiking jmt. Eesti spordiregistri spordiorganisatsioonide alamandmekogu põhjal moodustab läbi spordiliidu liikmeskonna erinevate spordialade harrastajate arv ligi 1/3 maakonna harrastajate üldarvust (vastavalt 3209 harrastajat spordiliidu liikmesklubides ning maakonnas harrastajaid kokku 10511). (Eesti Spordiregister...s.a.)

1.4 FINANTSEERIMINE

Spordiliitu finantseeritakse peamiselt avaliku sektori ja sektori osalusega partnerite (sh erinevad fondid nagu Eesti Kultuurkapital, LEADER-tegevusgrupid, kohaliku omaalgatuse programm jt) poolt, kes on huvitatud kohalikele elanikele sporti- ja tervist edendavate teenuste võimaldamisest. Kuna avaliku sektori rahastus moodustab üle poole tuludest, on spordiliit avaliku sektori valitseva mõju all.

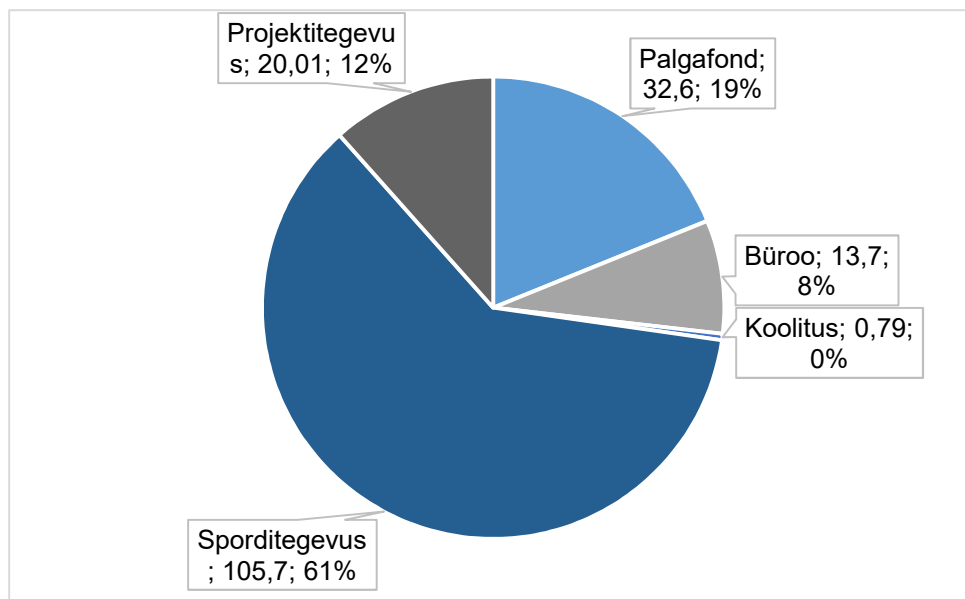

Joonis 4. Spordiliidu tulud 2016. aastal (tuhandetes eurodes, osakaal tuludest)

Tulusid illustreerivalt jooniselt (vt joonis nr 4 lk 10) on näha, et tuludest suurima osakaalu moodustab riigi poolne toetus läbi ministeeriumite (peamiselt kultuuriministeerium, vähemal määral ka haridus- ja teadusministeerium), olles ligi 53 tuhande euroga 36% tulude mahust. Ka on peamiseks finantseerimisallikateks erinevad avaliku sektori fondid, mis 2016. aastal rahastasid sihtotstarbelisi spordiüritusi ligi 28 tuhande euroga (19% tulude mahust). Samas tuleb tähele panna asjaolu, et neid tulusid on sihtotstarbeliselt võimalik kasutada vaid konkreetsete projektide eesmärke silmas pidades.

Küllaltki tähtis osa eelarves on kohalike omavalitsuste toetusel (17,4 tuhat eurot ning 12%) ning spordiliidu poolt pakutavate teenuste müügil, mis suuresti on seotud spordiürituste korraldamisest kogutavate osavõtutasudega (17,3 tuhat eurot ja 12%). Siinkohal on oluline täpsustada, et osavõtutasudes sisalduvad ka kohalike omavalitsuste poolt suve- ja talimängude ning teiste spordiürituste katteks eraldatud omaosalus, mis tähendab, et realselt on omavalitsuste panus eelpool mainitud 12%-st suurem. 2016. aasta tuludest olulise osa ligi 10%-ga moodustas ka Eesti Olümpiakomitee eraldis, mis oli seotud treenerite tööjõukulu osalise tasustamise meetme rakendamisega läbi spordiliidu tegevuste ja eelarve, kuna spordiliit oli selleks tarbeks lepinguline rakendusasutus. Oluline on märkida, et alates 2017. aastast see tegevus enam spordiliidu tööplaani ei kuulu. Muude tulude osakaal oli ca 11%, mille koosseisu kuulusid erasektori sihtotstarbelised projektifinantseeringud, toetus Eestimaa Spordiliiduga Jõud seonduvate tegevuste katteks jmt. Jooniselt (vt joonis nr 4) nähtub, et liikmemaksude osakaal on marginaalne, jäädes kogutuludest alla ühe protsendi. Siinkohal on põhjust märkida, et erasektori toetused ei olnud peamiselt seotud spordiliidu tegevusega, vaid need kanti vastavalt kokkuleppele sihtfinantseeringuna edasi liikmetele.

Järgmiselt jooniselt on võimalik välja lugeda (vt joonis nr 5 lk 12), et spordiliidu eelarvetegevuse peamised kulukategooriad on tööjõu- ja bürookulud, spordi- ning projektitegevus. 2016. aastal moodustus palgafond 32,6 tuhande euroga 19% kuludest ning bürooga seotud kulud olid 13,7 tuhande euroga 8% peal. Suurima osa kuludest (vastavalt 105,7 tuhat ja 61%) on seotud sporditegevuse korraldamisega. Selles kategoorias on liikumisharrastusega seonduvate projekti toetamine ning näiteks ka spordiliidu enda poolt korraldatavate spordiürituste kulu (piirkondlikud spordimängud, suve- ja talimängud, rattaretk jmt), projektlaagrite korraldamine jmt. Eraldi kulurea ligi 20 tuhande euroga (u 12%) moodustavad sihtfinantseeringud, mille seas on näiteks Eesti Kultuurkapitali, LEADER-tegevusgruppide jt fondide poolt rahastatud projektidega seonduvad kulud. Siia alla mahuvad erinevate spordiürituste korraldamisega seotud kulud. Koolituskulud moodustavad veidi alla tuhande euroga vähem kui ühe protsendi kogukulust.

Joonis 5. Spordiliidu kulud 2016. aastal (tuhandetes eurodes, osakaal kuludest)

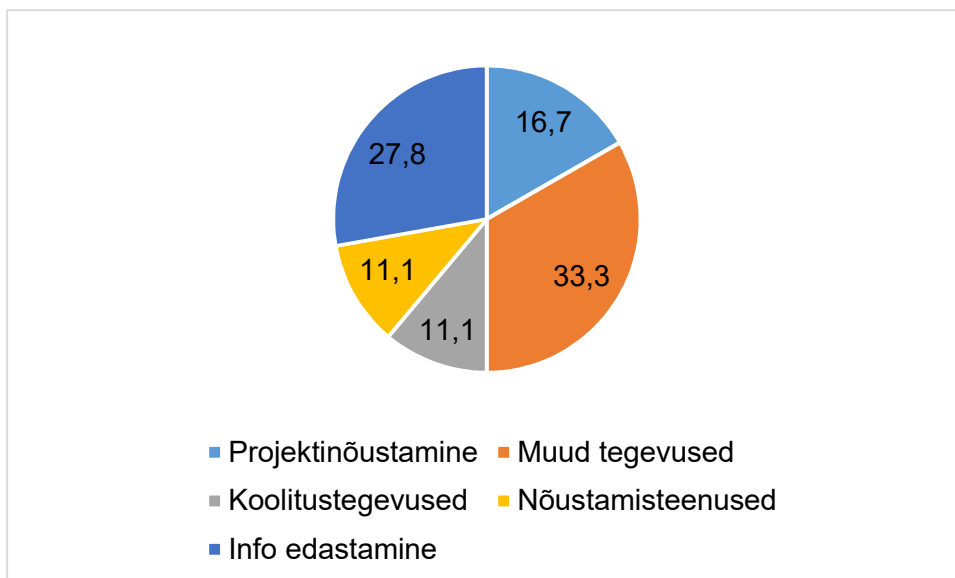
Spordiliidu viimase kolme majandusaasta aruande põhjal on akumulieeritud tuleml olnud negatiivne. See tähendab, et tegevuskulud on ületanud sissetulekuid. 2014. aasta tuleml oli -0,37 tuhat, 2015. aastal -7,6 tuhat ning 2016. aastal -0,7 tuhat eurot. (Pärnumaa Spordiliidu majandusaasta..., 2016).

1.5 TUUMIKKOMPETENTSID JA KRIITILISED EDUTEGURID

Tuumikkompetentside all mõistetakse midagi sellist, mida organisatsioon eriti hästi oma konkurentidega võrreldes teeb, kasutab ära sobivad võimalused ja neutraliseerib või väldib organisatsiooni nõrkuste ja väliskeskkonnast tulenevate ohtude mõju. (Leimann *et al.*, 2003, lk 161)

Järjepidevus ning spordiseadustest tulenev staatus, mis riigi ja omavalitsuste jätkusuutliku finantseerimise kaudu loob maakonna spordiliidule kui organisatsiooni tüübile maakonna spordi edendamisel laiemad võimalused, on lubanud spordiliidul võrreldes nii mõnegi teist tüüpi spordiorganisatsiooniga stabiilsemalt areneda.

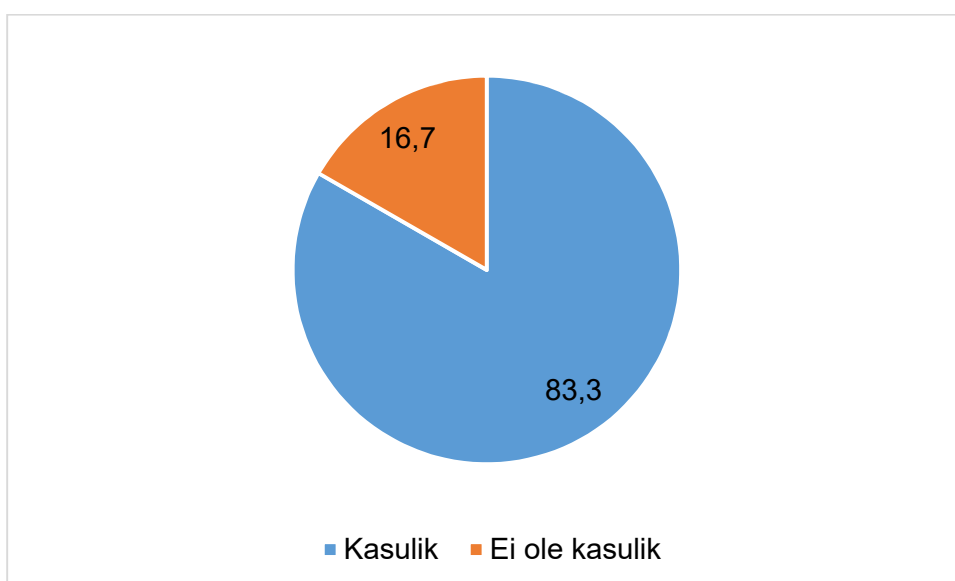
2017. aastal spordiliidu liikmete seas läbi viidud uuring (vt joonis nr 6 lk 13) näitab, et enim saadi spordiliidult abi spordiinfo edastamisel (27,8%), võistluste korraldamisel (16,7%), koolitustegevustest ning nõustamisteenuste pakkumisest (mõlemal juhul 11,1% vastanutest). (Tagasisideuuring liikmete...2017)

Joonis 6. Spordiliidu poolt pakutavate teenuste tarbimine liikmete seas (protsentides)

Ka spordiliitu mitte kuuluvate Pärnumaa spordiorganisatsioonide seas läbi viidud sarnane uuring kinnitab, et spordiliit on pädev erinevate nõustamisteenuste pakkumisel ning valdkondliku infovahetuse koordineerimisel. Uuringust nähtub, et 40% vastanuist sai abi võistluste korraldamisega seotud küsimuste lahendamisel ning spordiinfo jagamisel ja 30% respondentide jaoks omas tähtsust koolituse alaste tegevuste koordineerimine. (Tagasisideuuring liikmete...2017)

Üldistatult on võimalik öelda, et maakonna spordiorganisatsioonid ootavad spordiliidult koordineerivaid tegevusi, mis nõuavad pädevust koolitamisel, kommunikatsioonijuhtimises ning spordiürituste korraldamisel.

Joonis 7. Liikmete hinnang spordiliitu kuulumise kasuteguri kohta (protsentides)

Liikmete hulgas tehtud küsitlusest ilmnes, et 83,3% hinnangul on nad saanud spordiliitu kuulumisest mingit laadi kasu (vt joonis nr 7 lk 13). 16,7% hindas, et kasu on olnud olematu. Nende seas, kes hindasid spordiliitu kuulumist kasulikuks, paluti seda ka põhjendada. Tuumikkompetentsi temaatika kontekstis väärivad märkimist mõne respondendi hinnangud.

Vastaja A: „*Kui me tahame oma piirkonnas midagi paremaks teha, siis ainus variant on seda teha koos*“.

Vastaja B: „*See tähendab kuulumist ühendusse, mis aitab mul saada teavet, olla kursis maakonnas toimuvaga ja läbi selle oma organisatsioonis tööd korraldada*“.

Nagu eelnevatest vastusest on näha, peetakse spordiliitu nii mõnelgi juhul koostööorganiks ning koostöö korraldamine on seda edukam, mida enam oma kompetentsi ära suudetakse kasutada.

Kriitilised edutegurid on organisatsiooni töös võtmetähtsusega aspektid, mida tähele panemata eesmäärke ei saavuta. (Sild...2001)

2017. aasta 20. juunil toimunud spordiliidu liikmete üldkogul korraldatud arengukava arutelul töid töögruppides osalenud liikmed välja, et spordiliidu kriitilisteks eduteguriteks on:

- pädevad inimesed;
- koostöövõimekus erinevate huvigruppidega;
- informatsiooni kättesaadavus ja liikumine;
- stabiilse finantseeringu säilitamine, sh toetajate leidmise võimekus.

1.6 TEGEVUSALAD

Vastavalt põhikirjale on spordiliidu tegevuse eesmärkideks Pärnumaa elanike seas kehakultuuri ja spordi arendamise kaudu tipp-, võistlus- ning harrastusspordi tasemel sportlike eluviiside edendamine. Selleks laiendatakse spordialade kandepinda ja tõstetakse alade taset ning lähtudes liikmete huvidest, luuakse neile sportimiseks ja vaba aja veetmiseks soodsaid tingimusi. (Pärnumaa Spordiliit..., 2007)

Eesmärkide täitmiseks korraldab spordiliit järgmist:

- Esindab ja kaitseb oma liikmete huve ning loob tingimused spordialaseks tegevuseks. Määrab vajadusel spordiliidu esindajad teistesse organisatsioonidesse, esindab rahvusliku olümpiakomitee liikmena maakonna sporti ja omab ainuõigust korraldada maakonna meistrivõistlusi ning anda välja vastavaid tiitleid.
- Teostab koos liikmetega spordiliikumise planeerimist, struktuuride väljaarendamist ja spordialase teabe edastamist.

- Korraldab kasumit mittetaotleval viisil sportlikku tegevust, viib läbi maakonna meistri- ja muid võistlusi, üritusi, laagreid, kokkutulekuid ning toetab ja autasustab sportlasi, treenereid, kohtunikke ja spordijuhte.
- Arendab koostööd teiste spordiorganisatsioonide, riigiasutuste, kohalike omavalitsuste, äri-ning muude ühingute ja üksikisikutega.
- Stimuleerib spordiliikumise arendamisel silmapaistnud isikuid ja organisatsioone, annab välja stipendiume vastavalt kehtivatele tingimustele ja korrale.
- Koostab spordiala edetabeleid, määrab Pärnumaa koondised võistlusteks nii kodu- kui välismaal, töötab välja võistluste juhendeid ja treeninguteks metoodilisi materjale, hangib spordialast informatsiooni ja korraldab selle levitamise.
- Moodustab oma tegevuse materiaalseks kindlustamiseks ettevõtteid ja fonde, soodustab spordiliikumise toetamiseks loodavate iseseisvate üksuste tekkimist.
- Sporditegevuse korraldamiseks vahendite hankimise eesmärgil viib läbi tasulisi üritusi ja võistlusi. Teeb ja vahendab reklaami, osaleb trükiste koostamisel, kirjastamisel ja müümisel, samuti korraldab loteriisid ja ennustusvõistlusi ja sõlmib põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sponsor- ning reklaamilepinguid.
- Tagab isikute, kellel on spordiliidu poolt antud kohustused või ülesanded, koolituse ning leiab neile võimalused enesetäiendamiseks. (Pärnumaa Spordiliit..., 2007)

2 ORGANISATSIIONI KESKKOND JA TEGEVUSTE ANALÜÜS

2.1 SWOT-ANALÜÜS

Selleks, et mõista organisatsiooni olemust, hinnata tema potentsiaali ning jätkusuutlikkust, tuleb keskenduda võtmetegurite analüüsile. Tavapäraselt kasutatakse positsioneerimisel ning konkurentsieeliste selgitamiseks SWOT-analüüsi meetodit, kus S (*strengths*) märgib sisemisi tugevusi, W (*weaknesses*) sisemisi nõrkusi, O (*opportunities*) väliseid võimalusi ning T (*threats*) väljast lähtuvaid ohte.

Spordiliidu SWOT-analüüs viidi läbi 2017. aasta 20. juunil toimunud üldkogul. Liikmed jagunesid kuni viieks grupiks ning töötasid analüüsi koostamiseks vajalikke protseduure silmas pidades. Analüüsi tulemused märksõnadena neljas kategoorias on esitatud lisas nr 2.

2.1.1 TUGEVUSED (S)

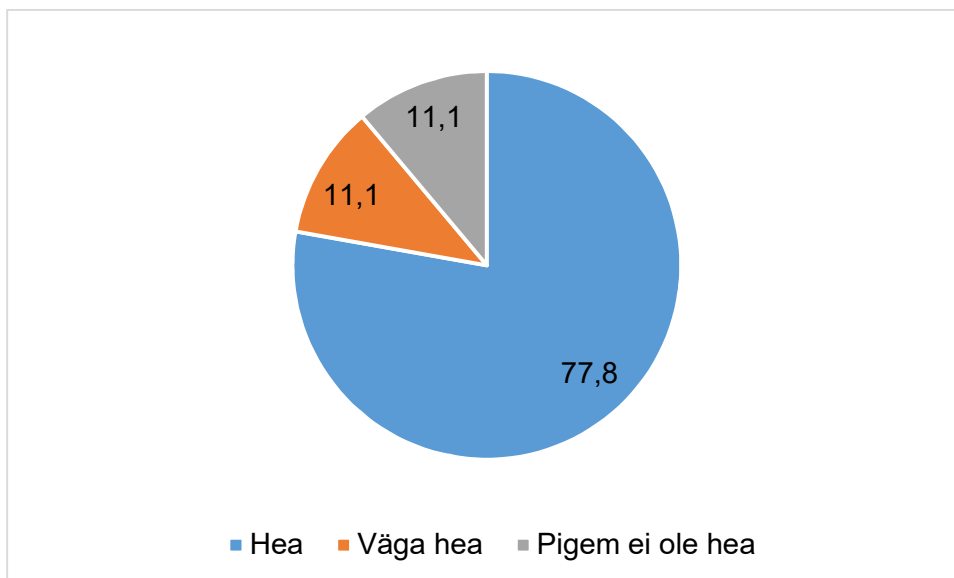
SWOT-analüüsi mõistes on tugevused organisatsiooni sisemised ressursid, mis on aidanud missiooni täitmisel ning toetavad tulevikus visiooni elluviimist. Spordiliidu tugevustena saab loetleda stabiilset rahastamist, tugevat ja aktiivset koostöövõrgustikku, võimekust meediapartnereid kaasata ning suuremamahulisi koostööprojekte korraldada. Lisanduvad üldine tunnus, süsteemsus, sealhulgas võistlussüsteemi olemasolu, informatsiooni kättesaadavuse ja levi tagamine, liikmete koondamine ühtse organisatsiooni alla ja nende rahaline ning muul moel toetamine. Vähetähtsateks tugevusteks ei ole ka jätkusuutlikkus ning organisatsiooni järjepidevus (aastast 1991). Edu aitab tagada palgaliste töötajate olemasolu, ligipääs detailsele spordiinfole (näiteks Eesti spordiregister), traditsiooniliste spordiürituste korraldamine ning maakonna üleste muude spordiga seotud tunnusürituste korraldamine (näiteks spordiaasta parimate valimine ja tunnustamine).

Spordiliit ei ole oma tegevustes nii projektipõhine, kui seda on kitsamalt oma spordiala piires tegutsevad spordiorganisatsioonid: spordiklubid ja –koolid. Üsna stabiilne finantseerimine annab võimaluse püsivamate väärtuste loomiseks ja käigus hoidmiseks. Nii kohalikud omavalitsused, omavalitsusi koondav Pärnumaa Omavalitsuste Liit ja riik läbi erinevate ministeriumite toetavad oma eelarvetest spordiliitu stabiilselt läbi mitmete aastate. Pidev toetus on võimaldanud spordiliidul palgalisi töötajaid värvata, administratiivseid kulusid katta, autoliisingut maksta jmt. Kuigi erinevatest fondidest taotletava rahastuse näol on tegemist sihtfinantseerimistega, aitavad needki toetused sporti edendada. Traditsiooniliselt toetab Eesti

Kultuurkapital näiteks maakonna suve- ja talimängude ning mitmete teiste erinevate spordisündmuste osalist rahastamist.

Euroopa spordikorralduslik mudel tähendab aktiivset koostöövõrgustikku, kus püramiidi tipus on katuseorganisatsioonid nagu rahvuslik olümpiakomitee, spordialaliidud ja muud sihtgruppide põhised ühendused ning samas tegutsevad piirkondlikud ühendused, spordiklubid ja –koolid ning muud huvigrupid. Nende liigitamine tähtsuse järjekorda ei oma tähendust, kuna igal tasandil ja organisatsioonil on oma roll. Olulisim on võrgustikus suhtlemine ning koostöö. Maakondliku tähtsusega ning oma tegevustega regionaalset mõju avaldava spordiliidu koostööpartnerite hulka kuuluvad nii olümpiakomitee, spordialaliidud, ministriumid kui ka spordiklubid ja –koolid. Lisaks on tähtsate partnerite nimistus omavalitsused, nende liidud ja vähesel määral ka muud arendusüksused (vt joonis nr 1 lk 7).

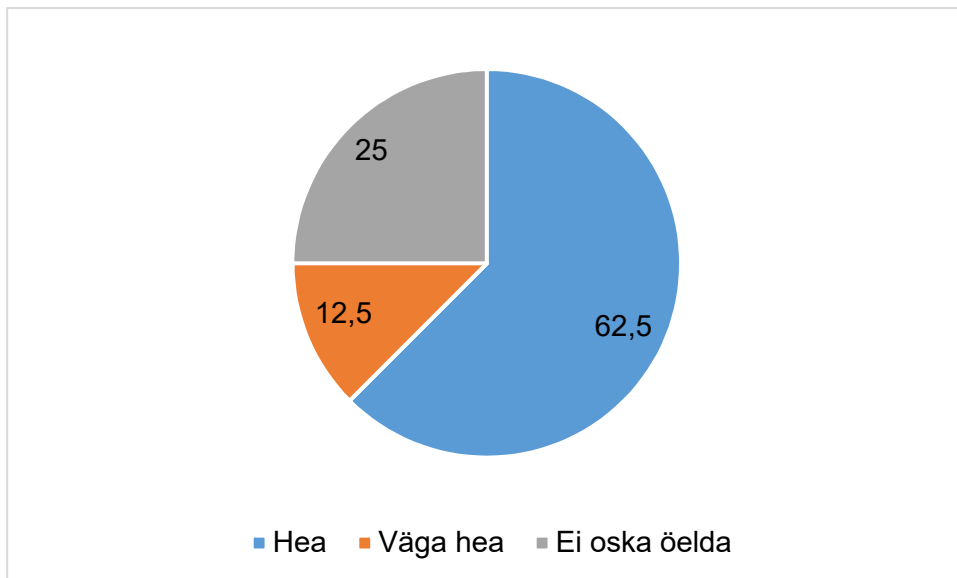
Tugevuste kaardistamisel on oluline rääkida mainestki. Liikmete üldkoosolekul korraldatud SWOT-analüüsi töötoas märgiti märksõnana üldist tuntuust, mis samas pole võrdsustatav mainega. Liikmete seas läbi viidud kliendiküsitlusest ilmnis, et ligi 78% liikmetest hindas spordiliidu mainet maakondliku spordivaldkonna arendusüksusena heaks, 11% väga heaks ning 11% vastas, et see pigem ei ole hea. Valikut „ei ole üldse hea“ ja „ei oska vastata“ ei märkinud keegi (vt joonis nr 8).

Joonis nr 8. Spordiliidu maine maakondliku spordivaldkonna arendusüksusena liikmete seas

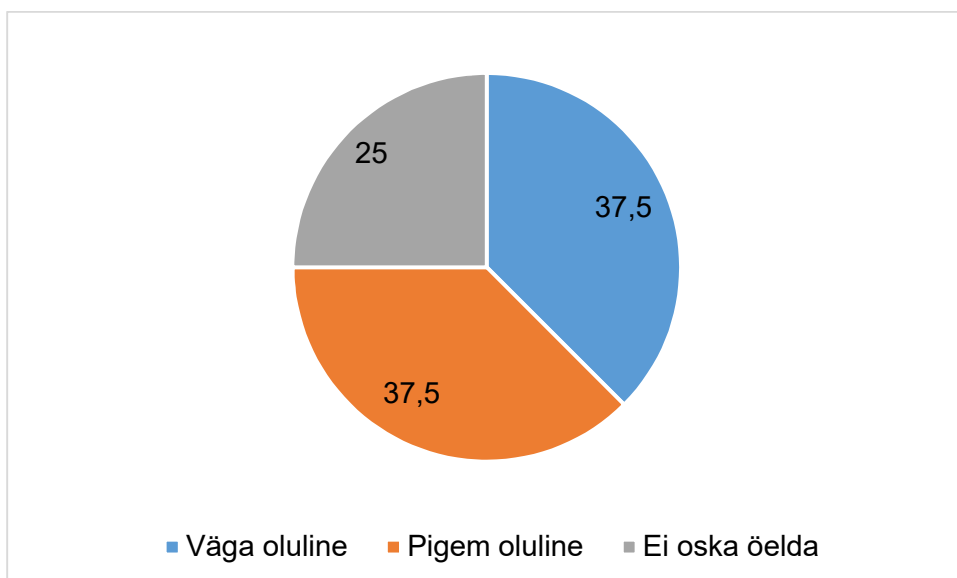
Täpselt sama küsimus esitati organisatsioonidele, kes ei kuulu spordiliidu liikmeskonda (vt joonis nr 9 lk 18). Üldpilt kujunes sarnaseks liikmete vastustega: 62% hindas mainet heaks ning

12,5% heaks. Samas ei osanud vastust anda 25% respondentidest. Ilmselt olid nende seas vastajad, kes polnud varem spordiliidu olemasolust kuulnud.

Joonis nr 9. Liidu maine maakondliku spordivaldkonna arendusüksusena mitte-liikmete seas

Suhteliselt kõrge hinnang mainele on osaliselt seotud ka läbi organisatsioonide isikliku kogemuse spordiliiduga suhtlemisel. Eelpool toodud joonisel (vt joonis nr 7 lk 13) toodi välja, et ligi 83% liikmetest hindab spordiliitu kuulumist kasulikuks, läbi mille antakse kõrgem hinnang ka mainele.

Joonis nr 10. Hinnang spordiliidu kui katuseorganisatsiooni vajamise kohta Pärnumaal (osakaal vastajatest)

Maine, tuntuuse, aga ka perspektiiviga on seotud hinnangud, mis puudutavad vajadust ühtse maakonnaorganisatsiooni järele. Spordiliitu mitte kuuluvate spordiorganisatsioonide käest sooviti teada, kui võrd oluline on nende jaoks, et Pärnumaal tegutseb spordiliikumise arendamist koordineeriv ühtne keha. 37,5% vastajatest pidas seda väga oluliseks, teist sama palju pigem oluliseks ning 25% ei omanud kindlat seisukohta. (vt joonis nr 10 lk 20)

2.1.2 NÕRKUSED (W)

Organisatsiooni nõrkused võivad saada takistuseks missiooni täitmisel ning eesmärkide saavutamisel. Liikmeskond on nõrkustena välja toonud vähest liikmete kaasamist, esmatasandi info vähest kättesaadavust, palgalise projektikirjutaja puudumist jmt.

Liikmete kaasamiseks korraldab spordiliit erinevaid spordiüritusi, viib võimaluste piires läbi koolitusi ning vahendab infot erinevate spordivaldkonnas toimuvate sündmuste ja arengute kohta. Infovahetuse lihtsustamiseks on loodud liikmete postiloend, mille kaudu edastatakse operatiivselt teavet. Samuti uuendati 2016. aastal veebirakendust www.psl.ee, mis võimaldab kaasaegses keskkonnas info kuvamist. Lisaks mindi üle veebipõhisele spordisündmuste kalendriks, mis on mugavalt käsitsetav ning peaks muutma spordiinfo kättesaadavust senisest paremaks. Mitmed veebilehe moodulid nagu spordiorganisatsioonide ja liikmeskonna loend, treenerite ning spordirajatiste andmebaasid kuvavad infot otse Eesti spordiregistri andmebaasidest, mistõttu väga täpse info edastamine toimub reaalajas. Tulenevalt uuendustest on infovahetus paranenud, ent arenguvaru jagub edaspidistegi tegevuste juures. Virtuaalne suhtlus ja kommunikatsioon ei asenda reaalselt suhtlemist. Kuna arengukava koostamise käigus läbi viidud küsitlusest täpsemalt ei selgu, millest vahetus suhtluses puudu jääb, on spordiliidu personalile ootus probleemide välja selgitamiseks. Tõenäoliselt on olemas alati grupp inimesi, kes sooviks rohkem vahetut kontakti ning kaasamist.

Tagasisides viidatakse palgalise projektikirjutaja puudumisele. Tõenäoliselt seisneb probleem asjaolus, et spordiorganisatsioonide esindajatel puudub võimekus ise projekte kirjutada. Põhjusena saab välja tuua vähest oskust ning siin võib olla spordiliidul roll olukorda parandada läbi koolitusteenuste arendamise.

Spordiliidu töö on siiani paljuski seotud spordiürituste korraldamisega. Mitmed liikmed on märkinud, et juba aastakümneid muutumatuna püsinud suve- ja talimängude traditsioon vajaks uuendamist. EOK ja Kultuuriministeeriumi juhid on spordiliitude tööd kommenteerinud kui mõneti dubleerivat, sest samal ajal korraldavad spordiüritusi väga paljud spordiklubid.

Tuginedes mitmete huvigruppide hinnangutele, vajavad spordiliidu ülesanded ümbermõtestamist.

Nii liikmete kui spordiliitu mitte kuuluvate organisatsioonide käest küsiti ettepanekuid ja soovitusi spordiliidu töö korraldamiseks. Mitmed liikmed pöörasid tähelepanu koostööaspektile.

Üks respondent märgib: „*Kuidagi võiks saada liikmed rohkem koostööd tegema. Märksõnadeks on sportlike eluviiside propageerimine ja noorte spordiharjumuste suurendamine. Mina ei näe liikmeid konkurentidena, vaid võiksime just koos pingutada selle nimel, et lapsed rohkem sporti teeks*“.

Teine vastaja arvab: „*Vajadusel tuleks võimendada info edastamist erinevate liikmete vahel. Liikmetega peaks olema vahetum kontakt*“.

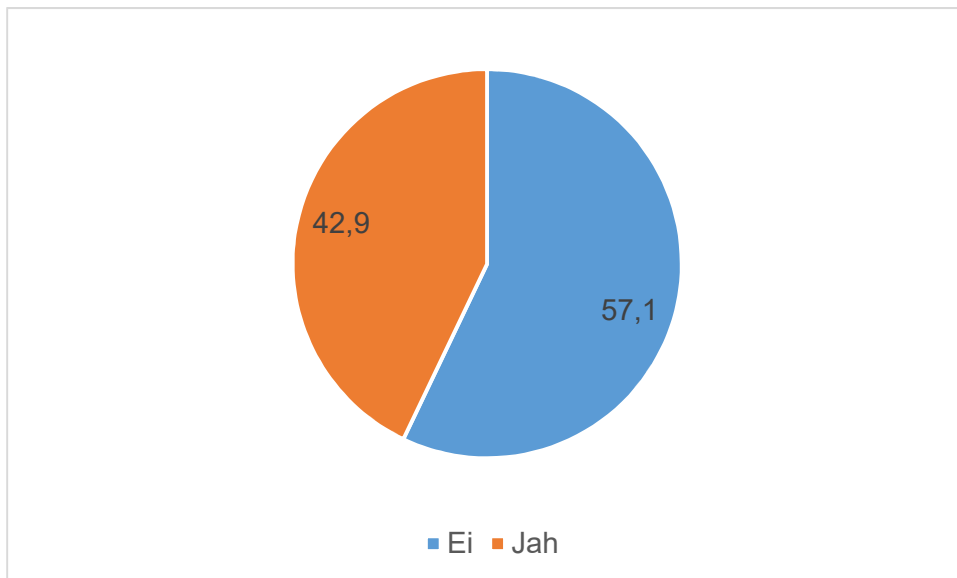
Ühe mitte spordiliitu kuuluva organisatsiooni esindaja ütleb välja seisukoha, et spordiliit peaks suutma olla senisest neutraalsem: „*Raske on olla spordialade ülene. Ja kuna see on nii raske, siis tekib inimeste tausta arvestades kohe seisukoht, et mõne spordialaga tegeletakse paratamatult rohkem kui teistega. Sellest tuleneb ka mõnede spordiklubide vähene kuuluvus liitu*“.

Nendest seisukohtadest järeldub, et suureks koostööootuseks on liikmete vahelise koostöö parandamine ning soov suuremale kaasamisele. Neutraalne tegutsemine peaks looma võimaluse ka liikmeskonna suurendamisele.

Kui SWOT-analüüsi tugevuste osas toodi välja hinnang mainele (vt peatükk 2.1.1), siis eraldi indikaator on tuntus. Spordiliitu mitte kuuluvatele organisatsioonidele esitati küsimus, kas enne uuringus osalemise ettepaneku esitamist oldi spordiliidu olemasolust teadlik. 88% vastajatest oli, ent 12% mitte. Kuigi üldine näitaja rõõmustab, jääb veel piisavalt palju teha, et spordiliidu olemasolust seni mitte teadnud organisatsioonide seas tegevusi tutvustada. Hetkel kajastub see suhtelise nõrkusena, ent tagab võimaluse seni passiivseks jäänuid kaasata.

Täiendavalt täpsustati uuringus valmisolekut spordiliidu liikmeskonda astuda (vt joonis nr 11 lk 22) 57% vastajatest ei ole võimalust kaalunud ning 43% on. Ühtpidi väljendab see vastus nõrkust, teisalt pakub võimalusi liikmeskonda kasvatada. Tõenäoliselt pole spordiliit olnud piisavalt aktiivne uute liikmete värbamisel ning pole seda ka strateegiliselt vajalikuks pidanud. Eesti spordiregistri andmetel on käesoleval hetkel 179st Pärnumaa spordiorganisatsioonist

spordiliidu tegevusse kaasatud 33%. Arenguvaru uusi liikmeid kaasata on teoreetiliselt väga suur.

Joonis 11. Spordiliiduga liitumise kaalumine

Varasemalt on mitmete Eesti spordi katuseorganisatsioonide (Eesti Olümpiakomitee, Eesti Spordikoolituse ja –Teabe SA) esindajad avalikes esinemistes väljendanud seisukohta, et maakonna spordiliidu tegevuse mõju ja tugevust peaks ühena hindama ka sinna kuuluvate liikmesorganisatsioonide arvu ja tegevuse mõju järgi. Siiski peab arengukava töörühm vajalikuks märkida, et spordiliidu puhul pole olnud vahet, kas teenuseid osutatakse liikmetele või sinna mitte kuuluvatele organisatsioonidele, sest need on olnud universaalsed ja piiranguteta.

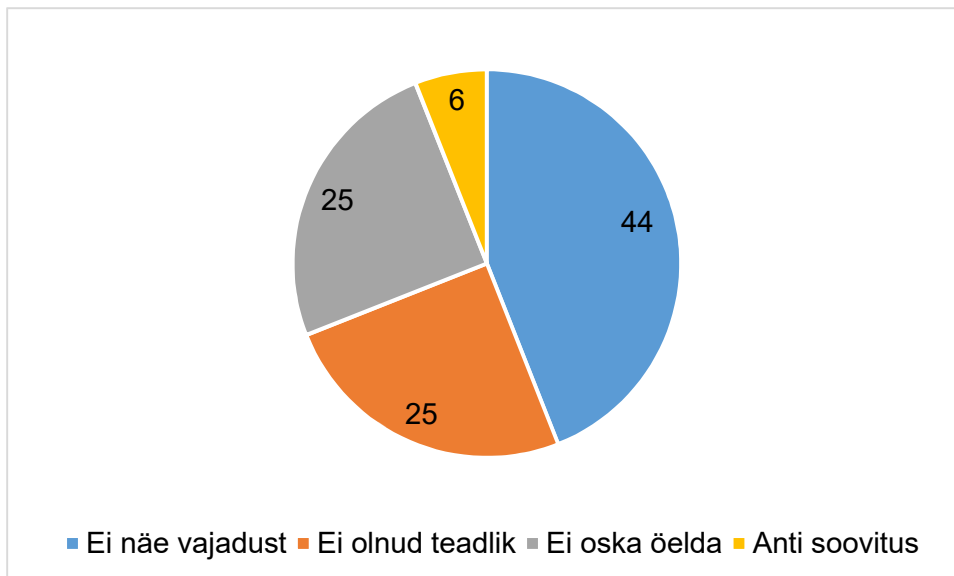
2.1.3 VÕIMALUSED (O)

Võimalused aitavad oskuslikul rakendamisel organisatsioonil areneda ning need tulenevalt peamiselt väliskeskkonna poolt pakutavast. Võimalustena tuuakse spordiliidu puhul esile koostööd meediaväljaannetega, haldusreformi ja ühinemise järgselt tekkivat uut ja võimaluste rohket situatsiooni, liidu veebirakenduse ja sotsiaalmeedia pakutavat, spordipoliitika otsustusprotsessis kaasa rääkimist ning kohalike huvide esindamist regionaalsel ja riiklikul tasandil. Samuti on spordiliidul võimalus arendada uusi teenuseid, teha suurte katuseorganisatsioonide liikmena koostööd ning kaasata tavapärasest rohkem meediaväljaandeid. Oskuslikul tegutsemisel saab spordiliit olla piirkondlik, aga miks mitte ka regionaalne, spordiliikumise arvamusi liider. Makrotasandil annab spordiliidule volitused ja sellega ka suured võimalused Spordiseadus, nimetades ära spordiliidu mitmeid rolle.

Piirkondliku spordivaldkonna arendusüksusena on spordiliidu roll laiem. Tarmukal tegutsemisel on võimalik olla juhtivaks partneriks ning rääkida kaasa maakonna ja regiooni, aga miks mitte ka Eesti spordipoliitika kujundamisel. 2017. aastal teoks saanud haldusreform, millega Pärnumaa 19 omavalitsusest jäi alles seitse, on spordiliidule võimaluseks uute omavalitsustega konsulteerida ja kokku leppida, milles nähakse spordiliidu poolt loodavat lisaväärtust ning kuidas oleks võimalik koostööd korraldada. Kui seni on käinud maakondlik koostöö ja selle koordineerimine läbi Pärnumaa Omavalitsuste Liidu ning sageli on olnud kuulda, et erinevatel omavalitsustel on spordiliidu töö suhtes erinevad ootused ja hinnangud, siis nüüd on reaalne suhelda iga omavalitsusega ka eraldiseisvalt ning leppida kokku, milliseid teenuseid ühelt poolt pakutakse ja teisalt soovitakse. Samas tuleb hinnata Eesti spordipoliitikat tervikuna. Tänapäevase seisuga korraldab maakondades sporti 15 maakondlikku spordiliitu, mille teeninduspiirkonnaks on vastava maakonna territoorium. Ligi kolm korda vähenenud omavalitsuste arv sunnib küsima, kui võrd loogiline on, et need organisatsioonid kõik tegutsema jäävad? Ei ole välistatud, et edaspidi tekivad regioonide põhised teeninduspiirkonnad ning riik vajab teenuse pakumiseks oluliselt vähem partnereid. Töötada tuleks versiooniga, kus Eestis on tulevikus neli teeninduspiirkonda: põhja-, lõuna-, lääne- ja idapiirkond. Spordiliitude vahelises konkurentsis eelistatakse tõenäoliselt tugevamaid ning Pärnumaa spordiliit võiks ideaalis pürgida lääne regiooni teenindavaks partneriks.

Muutuvas haldusterritoriaalses korralduses ning partnerite poolt esitatud ootuste taustal tekib vajadus mõelda detailselt läbi pakutavate teenuste nimekiri ja nende olemus. Küsimus on selles, kes on spordiliidu kliendid ning kellele ja milliseid teenuseid pakutakse? Kuidas eristuvad liikmed mitte-liikmestest jne.

Liikmete kaasamise seis kirjeldab SWOT-analüüsi nõrkuste alapeatükk (vt peatükk 2.1.2), mis toob välja küllaltki väikese liikmete arvu vaadatuna maakonna spordiorganisatsiooni üldarvu (spordiliitu kuulumise määr). Samas annab senine suhteliselt vähene kaasatus suure võimaluse olukorda parandada ning tuua liikmete ringi senisest rohkem erinevate spordialade ja sihtgruppidega tegelevaid organisatsioone, kes võiksid panustada spordiliidu arengusse ja läbi selle maakonna spordiliikumise edendamisse tervikuna. Spordiliidu liikmeskonda mitte kuuluvate organisatsioonide vastustest uuringule selgus, et koguni 25% polnud küsitluse läbi viimise hetkel liitumise võimalusest teadlik. 44% arvates pole spordiliitu kuulumiseks vajadust, kuna nende organisatsioonide tegevusele pole kuuluvusel mõju, 25% ei oska öelda, miks nad pole liitunud ning on ka grupp, kes on saanud soovitusi mitte liituda (6%). (vt joonis nr 12 lk 23)

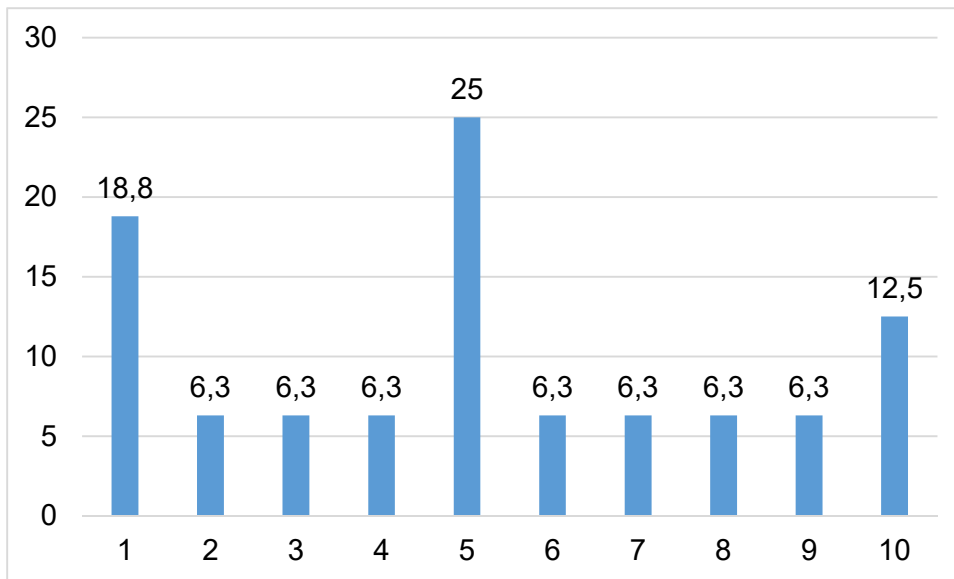

Joonis nr 12. Põhjused spordiliiduga mitte liitumiseks (osakaal, protsentides)

Antud joonis illustreerib võimalusi liikmeskonna kasvatamisel ning iga vastajate grupiga on võimalik selgitustööd teha. Edu saavutamisel on oluline roll spordiliidu tegevpersonalil ja juhatusel ning strateegilisel, uute liikmete värbamist puudutaval, otsusel.

Uute liikmete värbamisel on oluline vaadata liitumise perspektiivi seni liikmeskonda mittekuulujate seas. Uuringus sooviti ühe küsimusega teada, kuivõrd tõenäoliseks peab organisatsioon spordiliiduga liitumist. Selle küsimuse puhul kasutati hinnangute andmisel NPS-skaalat (*Net Promoter Score*), mis tüpologiseerib skaalal 1-10 vastajad motivatsiooni taseme järgi erinevateks gruppideks. Mida väiksem on number, seda väiksem on vastaja motivatsioon spordiliiduga liituda. NPS-skaala defineerib 9-10 palliste hinnangute andjad motiveerituteks, skoori 7-8 andjad võivad olla üsna positiivsed, kuid jäävad passiivseks ning kõik, kes andsid kuuest punktist vähem, on kriitilised ning võivad organisatsiooni arengule hoopis vastu hakata töötama.

Allolevalt jooniselt (vt joonis nr 13 lk 24) saab välja lugeda, et kuus või vähem palli andis kokku üle 75% vastajatest. Tulenevalt NPS-skaala hindamise loogikast on spordiliidul mõistlik keskenduda neile 25%-le respondentidest, kes andsid hindeks seitse või enam palli. Nendest omakorda pooled (12,5%) on tugevalt motiveeritud spordiliiduga liitumiseks ning organisatsioonis panustamiseks. Arvestusega, et spordiliitu ei kuulu 120 maakonnas tegutsevat spordiorganisatsiooni (67%) ning 25% neist on vähemal või rohkemal määral motiveeritud, võiks tulevikus olla uute liitujate arvuks ca 30. Nendest omakorda pooled on väga kõrgelt motiveeritud ning liitumine sel juhul oleks väga tõenäoline.

Joonis nr 13. Spordiliitu mitte kuuluvate spordiorganisatsioonide valmisolek liitumiseks NPS-skaalal (hinnang skaalal 1-10 ja vastajate osakaal %-des)

2.1.4 OHUD (T)

Väljastpoolt tulenevate ohtudena märgitakse ära personali nappust, rahastamisvõimaluste vähenemist, haldusreformi negatiivseid mõjusid ning spordiseaduses sisalduvat sätet, mis otseselt ei kohusta kohalikul omavalitsusel sporti finantseerima.

Kuigi spordiliit on võrreldes paljude teiste spordiorganisatsioonidega stabiilselt mehitatud, tekib selgi juhul küsimusi, kuidas on võimalik kvaliteetset teenust pakkuda ja personali arendada. Riik ja omavalitsused finantseerivad mitme peale tegev- ja projektijuhi palgakulu, ent need on aastaid püsinud sisuliselt muutumatuna. Esineb oht stabiilse rahastamise kadumiseks. Käimasolev haldusreform ning kohaliku ja regionaalse tasandi ülesannete ümberjagamine panevad küsima, kuidas on spordiliit eraldiseisvalt kõikide omavalitsustega võimeline finantseerimise teemadel läbi rääkima. Põhimõtteliselt uudses olukorras esineb oht, et partneritele ei suudeta põhjendada oma tegutsemise vajalikkust.

2.2 SPORDILIIDU TEGEVUSED TÄNA

Alljärgnev on valik ja nimekiri spordiliidu igapäevases töös esinevatest tegevustest ning pakutavatest teenustest. Arengukava töörühmas toimunud arutelude põhjal on võimalik hinnata ühe või teise tegevuse tähtsust ning osakaalu, mistõttu täiendab iga tegevuse staatust viide tema relevantsusele. Skaala jagunemine: ei ole vajalik, pigem ei ole vajalik, vajalik või väga vajalik.

2.2.1 NÕUSTAMISTEENUS

Tegemist on spordiorganisatsioonide ja omavalitsuste nõustamisega sporti reguleeriva seadusandluse osas, projekti- ja finantsnõustamisega. Kuigi minimaalselt, esineb tegevus seni korrapäraselt ning vajab töögrupi hinnangul turundustegevuste kaudu senisest enam spordiliikumise asjaosalistele tutvustamist. Aeg-ajalt võtavad spordiklubid nõuannete saamiseks ise ühendust. Küsimusi on esitatud mittetulundusühingu dokumentatsiooni (põhikiri, arengukava), likvideerimismenetluse jmt kohta. Samuti on pöördutud rahastamis- ja projektitaotluste ning sponsorpakkumiste koostamiseks. Jooniselt nr 6 (vt lk 13) on näha, et spordiliidu liikmetest ligi 17% on abi saanud projektide kirjutamise alal ning teisi nõustamisteenuseid on neist kasutanud umbes 11%. Need numbrid on pigem sümboolsed ning jätavad võimaluse nõustamisteenuste arendamisega palju rohkem tööd teha. Liikmeskonda mitte kuuluvad organisatsioonid aga andsid tagasisidet, et mitte keegi neist ei ole nõustamisteenuseid kasutanud. Arvestades, et spordiliitu kuulub ca 33% maakonna spordiorganisatsioonidest, on nõustamisteenuse osa väga suure arenguvaruga ning peaks juhtkonna poolt eelisarendatavate valdkondade hulka kuuluma.

Taoliste tööde mahud on suured ning kui soovitakse rohkem teemaga tegeleda, peab millestki loobuma. Vajalik on näha, mida teevad spordiklubid ning mida nad ei tee. Töörühma hinnangu kohaselt peaks spordiliit panustama nendes valdkondades, mida muud spordiorganisatsioonid ei kata. Peamiseks märksõnaks on dubleerimiste vältimine. Töörühma arvates on nõustava organisatsiooni heaks näiteks varasemalt EAS-i all tegutsenud maakondlikud arenduskeskused (MAK), mis nõustasid nii alustavaid ettevõtjaid, kasvule orienteeritud firmasid ning MTÜ-sid. MAK-ide tegevuse peamiseks eesmärgiks on organisatsioonide tugevdamine läbi kvaliteetse nõustamisteenuse pakkumise.

Hinnang skaalal: **väga vajalik**

2.2.2 SPORDIÜRITUSTE KORRALDAMINE

Töörühm hindas, et spordiürituste detailne korraldamine ei ole spordiliidu roll ning nende tegevuste osakaalu on vajalik vähendada. Oluline on keskenduda eesmärgile, et tugevad ürituste korraldajad oleksid spordiklubid. Nende organisatoorset pädevust on võimalik suurendada, kuid peamine eduka spordiürituste korraldamisel on spordiklubidel enda motivatsiooni leidmine ja olemasolu. Pärnumaal korraldatakse meistrivõistlusi ligi viiekümnel spordialal ja -distsipliinis. Neist vähemalt kahe puhul on vastutavaks korraldajaks jäänud spordiliit (kergejõustik, võrkpall). Arutelu tulemusel leiti, et nende võistluste edaspidine korraldamine on spordiala klubide ja eestvedajate võimalus ja roll ning spordiliit organisatoorsetesse tegevustesse ei sekku. Eraldi keskendutakse meistrivõistluste kvaliteedile ja reglemendi väljatöötamisele. Need võistlused peavad olema kvaliteedimärgiks ning vastama kokku lepitud kriteeriumitele. Kindlasti on oluline jälgida nõudlust spordialade järele, mille peamiseks kriteeriumiks on osalejate arv. Ei ole mõtet korraldada võistlust, kui seal teevad kaasa üksikud huvilised. Iga spordiüritus kui projekt vajab eraldi analüüsi ja lähenemist. Spordiliidu eesmärgiks on spordiürituste kvaliteedi tõusule kaasa aitamine. Kvaliteeti ja regulaarsust suudavad tagada asjatundlikud ning motiveeritud spordiklubid. Hinnang skaalal: **ei ole vajalik**

2.2.3 SPORDIINFO JAGAMINE JA TURUNDUSTEGEVUSED

See on oluline ja kaalukas tegevus, mille osakaal kõikidest toimingutest on järk-järgult tõusmas. Samas jagub piisavalt arenguvaru. Spordiliit on olnud partneriks mitmetele suurtele organisatsioonidele (EOK ja Ühendus Sport Kõigile kampaania Euroopa spordinädalast, liikumisaasta jpm) ning on valmis senisest veelgi enam panustama. Ka kohaliku tasandi info edastamine on hoogustumas, sest palju ilmub uudiseid, mida kohalik meedia pole valmis erinevatel põhjustel avaldama. Uudiste avaldamine ja info töötlemine nõuab spordiliidult eelkõige ajalist ressursi, ent see on prioriteetne tegevus. Lisaks on spordiliit läbi erinevate võimaluste (veebileht, Facebook jmt) väikestele spordiklubidele turunduskanaliks. Sellest võimalusest on maakonna spordiklubisid teavitatud ning aktiivsemad neist pakkumist üha enam ka kasutavad. Liikmete seas läbi viidud uuring näitas (vt joonis nr 6 lk 13), et uudiste edastamise võimalust spordiliidu kanalites (veebileht, Facebook) on kasutanud ligi 28% vastajatest. Nende seas, kes liikmed pole, on huvi olnud suuremgi: 40% respondentidest märkis, et on kasutanud uudiste avaldamise teenust. Kuna tasuline maakondlik meedia (näiteks ajaleht Pärnu Postimees, Tre Raadio) ei ole erinevatel põhjustel valmis kogukondlikke ning väiksemaid uudiseid jagama, on spordiliidul nišš selles plaanis spordiklubidele toeks olla. Erinevatel spordivaldkonna

aruteludel on ilmnenud, et just turunduse alane abi ning võimekuse tõstmine on asjaosaliste väga suureks huviks.

Hinnang skaalal: **väga vajalik**

2.2.4 SPORDISTATISTIKA ANDMETE KOGUMINE, ANDMETÖÖTLUS JA – ANALÜÜS

Tegemist on mõjusa ja prioriteetse tegevusega, mis nõuab mahukat ressursi eelkõige tööaja näol. Alates 2008. aastat on spordiliit lepinguliseks partneriks Spordikoolituse ja –Teabe Sihtasutusele seoses spordi andmekogu (spordiregister) Pärnumaaga seotud andmete kogumise ja töötlemisega. Register koosneb alamandmekogudest, mille puhul spordiliit panustab peamiselt spordiorganisatsioonide alamandekogu andmete uuendamisse. Vähemal määral on spordiliit konsultandiks spordiehitiste alamandmekogu puhul. Täpne ja detailne spordistatistika võimaldab riigil ja kohalikel omavalitsustel teha kaalutletud spordipoliitilisi otsuseid ning rääkida spordiliidul läbimõeldult kaasa kohaliku spordielu edendamisel. Korrektne ja operatiivne info aitab asjaosalistel valdkonna huve kaitsta ning tulevikku planeerida. Töörühm oli seisukohal, et andmetöötlus ning –analüüs on spordiliidu töös kõrge prioriteetsusega ning vajab jätkuvat tähelepanu ning arendamist.

Hinnang skaalal: **väga vajalik**

2.2.5 SPORDIKOOLITUSTE VAHENDAMINE JA KORRALDAMINE

Tegemist on prioriteetse valdkonnaga, kuhu spordiliit saaks töögrupi hinnangul senisest märksa rohkem panustada. Võimalik on selekteerida erinevaid teemasid ning vastavalt maakonna spordiklubide spetsiifikale koolitusinfot edastada. Spordiliidu rolliks ei ole tegeleda detailsete ning spordialade spetsiifiliste koolituste organiseerimisega, sest selleks on spordialaliidud. Küll peab spordiliidul olema suur ülevaade, mis on maakonnas teoksil. Vajadusel on läbi partnerite võimalik koolitusi algatada ning viia kokku asjast huvitatud osapooled. Näiteks LEADER-tegevusgruppidega koostöös võiks olla reaalne algatada spordivaldkonna spetsiifiline koolituspäev, mis annaks infot rahastamisvõimaluste kohta. Kui spordiliit peaks ise koolitusi korraldama, saavad need olla spordialade ülesed, universaalsed ja kõigile kasulikud spordikoolitused. Maakondliku koolitustegevuse koordineerimine peab andma panuse võimekate spordiklubide arenemisse, et nad ise leiaks initsiatiivi enda tuleviku kavandamisel. Spordiliidu enda poolt korraldatavate koolituste maht on minimaalne, piirdudes aastate jooksul mõne üksikuga. Näiteks organiseeris spordiliit 2016. aasta lõpus kasuliku spordikoolituse, kus

käsitleti spordiürituste korraldamist teenuse disainimise aspektist ning tutvuti võistluse korraldamise ajavõtuteenuse vabavaralise lahendusega. Selle tasulise koolituse tagasisidest selgus, et enamus osalejaist pidas koolitust kasulikuks ning on edaspidi valmis spordiliidu poolt korraldatud koolitustel osalema. Samas vahendab spordiliit pidevalt koolitusturul pakutavaid teenuseid, et asjaosalised huvipakkuvatel teemadel kokku viia.

Liikmete seas korraldatud tagasisideküsitluses märkis 11% vastajatest, et on kasutanud spordiliidu poolt korraldatud või soovitatud koolitusi (vt joonis nr 6 lk 13). Mitteliikmeist vastas 30%, et on saanud kasu spordiliidu koolitustoest. Töörühma hinnangul on koolitustegevuste koordineerimine tugevate spordiorganisatsioonide arendamise huvides spordiliidu edaspidises tegevuses prioriteetseks arengusuunaks.

Hinnang skaalal: **väga vajalik**

2.2.6 JÄRELVALVE TEOSTAMINE

Spordiliidu roll on paljuski seotud maakonnas järelevalve teostamisega. Nii näiteks on kultuuriministerium volitanud spordiliitu treenerite tööjõukulude kasutamise üle seiret tegema. Tegemist ei ole suure koormusega, ent põhimõttelise sõnumiga, et spordiliit on piirkonnas riigile oluliseks partneriks. Järelevalvega seotud tegevusteks on ka spordiregistri (treenerite, spordiorganisatsioonide, spordirajatiste andmete uuendamine ja seire), liikumisharrastuse toetuste (projektitoetused ja seire), Haridus- ja Teadusministeriumi projektlaagrite (projektitoetused ja seire) ning spordiürituste korraldamisega (Pärnumaa meistrivõistlused) seonduv.

Hinnang skaalal: **pigem vajalik**

2.2.7 SPORDIKALENDRI KOOSTAMINE

See on oluline ja unikaalne tegevus, sest koondab kogu maakonnas toimuvate spordiürituste alase teabe. Spordiliidu eesmärgiks on meediale, üksikisikutele jt huvigruppidele toimuvast ülevaatliku info andmine. Aasta-aastalt on kalender muutunud sisukamaks ja põhjalikumaks, sisaldades 2017. aastaks rohkem kui nelisada spordiüritust. Suuresti on kalendri olemasolu seotud spordiinfo levitamise ning turundustegevusega, millele lisavad kaalu kaasaegsed IT-lahendused info kuvamisel ja töötlemisel.

Hinnang skaalal: **väga vajalik**

2.2.8 SPORDITOETUSTE VAHENDAMINE

Spordiliidu tegevuse osaks on vähesel määral riigi sihtfinantseeringu vahendamine (liikumisharrastuse toetus Kultuuriministeeriumi kaudu). Sel juhul on spordiliit rakendavaks organisatsiooniks, kes jagab piiratud mahus liikumisharrastuse edendamiseks mõeldud toetusi. 2017. aastal korraldati esmakordselt avalik konkurss, kus kõik nõuetele vastavad maakonna spordiorganisatsioonid said oma tegevuseks rahastamist taotleda. Tegevuse maht on marginaalne, kuid põhimõtteliselt oluline, kuna spordivaldkonna projektitaotluste esitamise võimalused on küllaltki tagasihoidlikud.

Hinnang skaalal: **pigem vajalik**

2.2.9 MAAKONDLIKU SPORDI ARENGUSTRATEEGIA KOOSTAMINE NING HUVIKAITSE KORRALDAMINE

Töögruppis leiti konsensus, et spordiidu võtmerolliks on spordipoliitika kujundamisel aktiivne kaasaraäkimine nii kohalikul kui riigi tasandil. Selleks initsieeritakse erinevate huvigruppidega kohtumisi ning antakse sisendit spordikorraldusega seotud otsuste kujundamisse. Spordiliidul peab olema ülevaade valdkonna asjaosalistest ning strateegia, mil määral ühe või teise partneriga huvikaitse korraldamisel osaletakse. Läbi strateegilise planeerimise on spordiliidu peamiseks ülesandeks maakonna spordivaldkonna arengu eest seismine ning huvide kaitsmine. Huvikaitse on lai mõiste ja spordiliit peab olulisi teemasid ning ühiskonnas toimuvat pidevalt analüüsima.

Hinnang skaalal: **väga vajalik**

2.2.10 ESINDUSFUNKTSIOON JA TUNNUSTAMINE

Esindusfunktsiooni täitmisel puutub spordiliit kokku erinevate spordiorganisatsioonide tegevusega. See roll on seotud spordiürituste korraldamise, spordiaasta parimate valimise, sporti panustanud inimeste tunnustamise jt taoliste tegevustega. Iga-aastaseks spordiliidu rolliks on Pärnumaa spordiaasta parimate selgitamine. Sellega seoses koostatakse vastav kord, kuulutatakse välja avalik konkurss ning edastatakse avalikkusele mõeldud sõnumid. Spordiliit on vastutav spordiaasta tänuõhtu korraldamise eest ning panustab sellesse rahaliselt.

Hinnang skaalal: **väga vajalik**

2.2.11 KOKKUVÕTVALT TEGEVUSTEST

Töörühmas valitses mõistmine, et spordiliidu roll vajab arengukava rakendamise perioodi jooksul ümbermõtestamist ja oludele kaasajastamist. Spordiliit peab katma tegevusi, mida ülejäänud spordiorganisatsioonid erinevatel põhjustel ei tee. Tähtis on tegevuste dubleerimise vältimine ning mõistmine, et euroopalikus spordikorralduslikus mudelis on igal organisatsiooni tasandil konkreetne roll. Selleks, et spordiliitu edaspidi vajataks, peab eristuma ja olema unikaalne ning selgitama, et spordiliidu keskse panuseta on nii riiklikul, regionaalsel kui ka kohalikul tasandil keeruline liikumisharrastuse edendamiseks seatud eesmäärke täiel määral täita.

2.3 MISSIOON

Äritegevuse seisukohast vastab missiooni sõnastus küsimusele, milline on äri olemus ja mida püütakse oma tarbijate jaoks teha. Teisisõnu peab missioon sõnastama organisatsiooni olemasolu vajalikkuse tarbija jaoks. Küsimus on selles, mida pakutakse tarbijatele ja ühiskonnale laiemalt ning mida tehakse selleks, et tarbija vajadusi rahuldada? (Leimann *et al...*, lk 76-77, 2003).

Mittetulundussektoris tegutsev spordiliit pakub erinevaid teenuseid ning püüab heaolu loomiseks erinevaid probleeme lahendada. Ka spordiliit peab töörühma hinnangul keskenduma koostööpartnerite, liikmete jt klientide huvide rahuldamisele ning on loodud teatud missiooni kandmiseks.

Tulenevalt töögrupi aruteludest sõnastatakse spordiliidu missioon järgmiselt:

„Pärnumaa spordiliit on maakonnas spordiliikumise edendaja“

Selles lauses on viide spordiliidule kui organisatsioonile ning missiooni täitmise piirkond, mis geograafiliselt tähendab Pärnu maakonda. Ka sõnastab missioon valdkonna, milleks on spordiliikumine laiemalt ning tegevusena edendamise. Analüüsides spordiliidu ajalugu, profiili, tegevusalasid, huvigruppe ning spordiliidule põhikirjaga pandud ülesandeid, katab missioonilause organisatsiooni vajalikkuse ning põhiolemuse. Samuti kinnitab see mastaapi, et spordiliidu suur eesmärk on terviklikult spordiliikumisega tegelemine ning vastavalt profiilile ja võimalustele rolli piires eesmärgi saavutamisele keskenduda.

2.4 VISIOON

Visioon peegeldab olukorda, milliseks soovitakse organisatsiooni pikemas perspektiivis arendada. Tegemist on kõige üldisema suure eesmärgiga, milleni jõudmise vaheetappe täpsustatakse pika- ja lühiajaliste eesmärkide fikseerimise kaudu. Hästisõnastatud visiooni peetakse efektiivseks strateegilise juhtimise eeltingimuseks. Visiooni iseloomustavad teatud ideaali peegeldamine, viide kõrgele kvaliteedile, kindel suund ning asjaolu, et seda peaksid tunnetama ning aitama ellu viia nii palju organisatsiooni inimesi kui võimalik. (Leimann *et al...*, lk 75-76, 2003).

Tulenevalt töörühma aruteludest, sõnastatakse spordiliidu visioon järgmiselt:

“Pärnumaa spordiliit on aastaks 2022 maakondlikult ja üleriigiliselt tunnustatud koostööpartner spordiliikumise edendamisel”.

See visioonilause märgib ajahorisonti: 2022. aastaks peavad olema püstitatud eesmärgid täidetud ning mõõdetavad, et neile oleks võimalik hinnanguid anda. Lisaks märgib visioon ära tegutsemise tasandid nii kohalikul kui riiklikul tasemel ning sellegi, et spordiliit keskendub koostööpartnerina spordiliikumise üldisele edendamisele. Märksõna “tunnustatud” viitab kvaliteedile ning soovile, et huvigrupid, kellega koostööd tehakse, võtaksid spordiliitu kui strateegilist spordiliikumise edendajat ja partnerit.

2.5 STRATEEGILISED EESMÄRGID JA TEGEVUSED

Tuginedes SWOT-analüüsile ning töögrupi aruteludele, saab spordiliidu tegevuse fookuseerimiseks ning sihipäraseks korraldamiseks, aga ka tulemuslikuma põhitegevuse organiseerimiseks püstitada kolm konkreetset strateegilist eesmärki ning näidata ära, millised on nende saavutamiseks vajalikud tegevused:

1. Liikumisharrastuse arengu toetamine
2. Spordiorganisatsioonide arengu toetamine
3. Spordiliidu arendamine organisatsioonina

Eelpool toodud kolme strateegilise eesmärgi saavutamiseks püstitatakse eraldiseisvalt alaeesmärgid.

1. Liikumisharrastuse arengu toetamiseks püstitatakse järgmised alaeesmärgid:

1.1 Liikumisharrastust edendavate kampaaniate maakondlik kajastamine ja spordiinfo levitamine

Selleks tehakse koostööd erinevate huvigruppidega (näiteks ministriumid, kohalikud omavalitsused, EOK jt) liikumisharrastust edendavate sõnumite edastamiseks. Eesmärgiks on sõnumi jõudmine võimalikult paljude sihtgruppideni, et mõjutada liikumisharrastusega tegelemise aktiivsust. Ka spordiliit ise on sõnumite loomisel aktiivne ning lähtub kohalikest vajadusest ning teemade aktuaalsusest. Koostööd otsitakse kohaliku meediaga ning tehakse ettepanekuid sisuliste teemade tõstatamise osas. Tulemuste hindamisel on mõõdikuteks koostööprojektide arv ja nende maht ning huvigruppide rahulolu.

1.2 Sporditaristu seire ja arengu kavandamine

Spordivaldkond vajab koordineeritud tegevust ning erinevate huvigruppidega koostööd. Spordiliidu rolliks on olla asjatundlik vahendaja, strateegiline planeerija ning arvamusi liider. Selleks tehakse koostööd erinevate huvigruppidega valdkondlike vajaduste väljaselgitamisel, planeerimisel ja spordipoliitika kujundamisel.

1.3 Huvigruppide kaasamine ja rollipõhine rakendamine

Kuna spordimaastikul tegutseb väga palju erinevate eesmärkide ja tegutsemispõhimõtete organisatsioone, on spordiliidu peamiseks huviks nende vahelise sünergia ja koostöö loomine. Tulenevalt parimatest praktikatest on spordiliidu rolliks leida liikumisharrastuse arendamisel võimalikult efektiivne koostöömudel, kus iga partner keskendub talle võimete kohasele ning mõistlikule tegevusele. Spordiliit on valdkondliku huvikaitse korraldaja.

2. Spordiorganisatsioonide arengu toetamiseks püstitatakse järgmised alaeesmärgid:

2.1 Spordiorganisatsioonide koolitamine ja nõustamine

Spordiliidu huviks on teadlike ja stabiilsete spordiorganisatsioonide arengule kaasa aitamine. Kuna tase on ebaühtlane, vajavad organisatsioonid tuge tänapäevaste teadmiste omandamisel, et oma tegevusi tõhusalt ellu viia. Eesmärgiks on jätkusuutliku spordiorganisatsiooni loomisele kaasa aitamine. Spordiliidu rolliks on olla organisatsioonide arengut toetavaks tugistruktuuriks.

2.2 Spordiprojektidele toetusvõimaluste leidmine

Spordiürituste ja teiste projektide kaasfinantseerimiseks rakendab liit vahendite olemasolul kohalikke toetusprogramme (näiteks „Pärnumaa Liigub“).

2.3 Spordiorganisatsioonide omavahelise koostöö soodustamine

Spordiliit on huvitatud, et spordiorganisatsioonid teevad teadlikult tõhusat koostööd. Spordiliit saab olla sellise koostöö soodustajaks ja vajadusel vahendajaks. Eesmärgiks on efektiivne ja rollidest lähtuv koostöö.

3. Spordiliidu arendamiseks organisatsioonina püstitatakse järgmised alaeesmärgid:

3.1 Aktiivse liikmelisuse soodustamine ning koostöö erinevate huvigruppidega

Spordiliidu liikmeskonda kuulub võimalikult palju erinevate spordialade ning tegevustega Pärnumaa spordiorganisatsioone. Kvantiteet ei ole oluline, küll aga liikmete kvaliteet. Kvaliteedinäitajaks on liikmete aktiivsus ning kaasa löömine spordiliidu töös ja arendamisel. Spordiliit on proaktiivne partner erinevate spordiliikumise huvigruppide kaasamisel ning hoiab aktuaalsetel teemadel tähelepanu. Vajadusel tõstatab teemasid ning korraldab asjast huvitatute kohtumisi. Spordiliit on maakonnas mainekas valdkonna eestkõneleja. Nõudlus spordiliidu pakutavate teenuste järele on kõrge. Teenuste arendamisel võetakse arvesse huvigruppide ettepanekuid ning ootusi. Kõige eelneva taustal lähtub spordiliit tõhusa kommunikatsiooni loomise põhimõtetest.

3.2 Töötajate koolitamine ja motiveerimine

Spordiliidu kui organisatsiooni kestlikkuse ja arenemise aluseks on motiveeritud ja asjatundlikud töötajad. Selleks pakutakse kaasaegset töökeskkonda, motiveerivat töötasu ning piisaval hulgal täiendkoolitusi.

3.3 Organisatsiooni jätkusuutlik majandamine ning stabiilse rahastamise tagamine

Spordiliitu majandatakse mõistlikult vastavalt püstitatud eesmärkidele. Sõltuvalt vajadusest hinnatakse eesmäärke ümber ning lähtutakse huvigruppide ettepanekutest ning soovitustest. Spordiliit on alaliselt tegutsev organisatsioon, kus projektipõhisuse vähendamisel on oluline roll. Juhtkond teeb tööd stabiilse rahastamismudeli tagamiseks ning kaasab teenuste arendamiseks ja finantseerimiseks erinevate sektorite organisatsioone.

2.6 ARENGUKAVA SEIRE JA UUENDAMINE

Arengukava teostuse hindamiseks kasutatakse passiivseid ja aktiivseid meetodeid. Passiivse meetodina käsitletakse siinkohal dokumentide analüüsi: aruanded, spordiregister, osalusnimekirjad, protokollid jne. Aktiivse meetodi all on mõeldud küsitlusi, uuringuid, intervjuusid ja tagasisidet. Lisaks on oluline jälgida organisatsiooni puudutavaid meediakajastusi ning seda, millise kuvandi need spordiliidust loovad.

Arengukava ja selle muudatused kinnitab üldkogu juhatuse ettepanekul. Dokumendi kinnitamisele ja muutmisele eelneb arutelu.

Arengukava seire lahutamatuks osaks on tegevuskava uuendamine ning eelarvestrateegia jälgimine. Kogutud informatsiooni analüüsitakse iga-aastaselt ning kokku lepitud tegevussuundade täitmiseks viiakse vajadusel jooksva aasta viimases kvartalis sisse vastavad muudatused.

KOKKUVÕTE

Käesoleva arengukava koostamine algatati MTÜ Pärnumaa Spordiliidu juhatuse otsusega 2016. aasta 29. novembril. Seejärel moodustati seitsmeliikmeline töörühm, kuhu kuulusid töörühma juht Vahur Mäe, tegevjuht Kaiu Kustasson, juhatuse liikmed Kaie Toobal, Kaupo Koplus, Enn Hallik ja Siret Tammekänd ning Paikuse spordikeskuse juhataja Roland Šimanis. Töörühm kogunes viiel korral ning kohtumiste raames arutati läbi ja sõnastati spordiliidu missioon, visioon, strateegilised eesmärgid ning nende alaeesmärgid. Protsessi kaasati aktiivselt liikmeskond: 2017. aasta üldkogul korraldati SWOT-analüüsi arutelu ning liikmeid kutsuti valminud kavandi üle arutama 11.-20. aprillini. Arengukava kinnitati 26. aprillil toimunud üldkogu otsusega.

Spordiliidu arengukava rakendatakse perioodil 2018-2022.

Spordiliidu missiooniks sõnastati:

„Pärnumaa spordiliit on maakonnas spordiliikumise edendaja“

Spordiliit lähtub oma tegevuses visioonist, et:

“Pärnumaa spordiliit on aastaks 2022 maakondlikult ja üleriigiliselt tunnustatud koostööpartner spordiliikumise edendamisel”.

Spordiliidu tegevuses on kolm suurt eesmärki:

1. Liikumisharrastuse arengu toetamine
2. Spordiorganisatsioonide arengu toetamine
3. Spordiliidu arendamine organisatsioonina

Iga eesmärgi puhul püstitati kolm alaeesmärki, mis kitsamalt aitavad suurte eesmärkide saavutamisele kaasa. Arengukava annab kätte suuna, millega spordiliit on maakonna ülese spordivaldkonna katuseorganisatsioonina spordi erinevate huvigruppide vahelise koostöö algatajaks ja soodustajaks. Spordiliit on strateegiline partner ning tugistruktuur.

Arengukava töögrupp tänab kõiki, kes arutellu panustasid!

KASUTATUD ALLIKAD

1. Lääne, T. (2016). Jõud 70. Maaspordiseltsist Eestimaa Spordiliiduni. Tallinn: EMSL Jõud.
2. Pärnumaa Spordiliit. (2007). Põhikiri. Loetud <http://www.psl.ee/spordiliit/pohikiri/>
3. Eesti Vabariigi Spordiseadus. (2005). Riigi Teataja I, 22, 148. Loetud aadressil <https://www.riigiteataja.ee/akt/1013701>
4. Eesti Spordiregister. (s.a.). Spordiorganisatsioonid. Pärnumaa Spordiliit. Loetud aadressil https://www.spordiregister.ee/et/organisatsioon/4065/parnumaa_spordiliit/detail
5. Leimann, J., Skärvad P. H., Teder, J. (2003). Strateegiline Juhtimine. Tallinn: kirjastus „Külim“
6. Pärnumaa Spordiliit. (2017). Tagasisideuuring Pärnumaa Spordiliidu mitte-liikmete seas
7. Pärnumaa Spordiliit. (2017). Tagasisideuuring Pärnumaa Spordiliidu liikmete seas
8. Sild, A. (2001). Organisatsiooni arendustegevus. Strateegiline planeerimine kolmanda sektori organisatsioonides. Arendus- ja diskussiooniseminar. <http://www.ngo.ee/arhiiv/www.ngo.ee/orb.aw/class%3Dfile/action%3Dpreview/id%3D3686/Strateegiline%2520planeerimine%2520-%2520Ants%2520Sild%5B1%5D.ppt>
9. Pärnumaa Spordiliit. (2016). Majandusaasta aruanne 2016
10. Pärnumaa spordi arengukava 2008-2015. Pärnu Maavalitsus. Pärnu [\[//parnu.maavalitsus.ee/et/c/document_library\]](http://parnu.maavalitsus.ee/et/c/document_library) 2006

LISAD

LISA 1. LIIKMED

Jrk. Nr.	Registrikood	Liige	Organisatsiooni liik
1	80002757	Pärnu Kesklinna Tenniseklubi	Spordiklubi
2	80020034	Spordiklubi Vabariigi Võllimees	Spordiklubi
3	80020459	Mittetulundusühing Paikuse Motoklubi	Spordiklubi
4	80020749	Pärnu Kalevi kergejõustikuklubi	Spordiklubi
5	80020979	Vändra Tehnikaspordiklubi	Spordiklubi
6	80024475	Karateklubi ZEN	Spordiklubi
7	80024807	Mittetulundusühing Suure Karu Pojad	Spordiklubi
8	80034332	Sindi Spordiklubi Kalju	Spordiklubi
9	80042283	Spordiklubi Rõõm	Spordiklubi
10	80042449	Jalgrattaklubi Viko	Spordiklubi
11	80047116	spordiklubi Raudmees	Spordiklubi
12	80058829	Paikuse maleselts "Caissa"	Spordiklubi
13	80065611	Suusaklubi "Jõulu"	Spordiklubi
14	80065634	Pärnu-Jaagupi Tuletõrjeselts	Spordiklubi
15	80065717	Spordiklubi Tervis	Spordiklubi
16	80065723	Pärnu Pimedate Ühing	Spordiklubi
17	80073378	Pärnumaa Raadioklubi	Spordiklubi
18	80073549	Pärnu Vibuklubi Meelis	Spordiklubi
19	80073603	Terviseklubi Mispo	Spordiklubi
20	80073616	Surju valla spordiklubi	Spordiklubi
21	80073645	Spordiklubi Pärnu Ujumisklubi Uca	Spordiklubi
22	80073757	Sauga Valla Spordiklubi	Spordiklubi
23	80073817	Kilingi-Nõmme Võimlemisklubi Githa	Spordiklubi
24	80083230	mittetulundusühing Tihemetsa Motoklubi	Spordiklubi
25	80083514	Pärnu lauatenniseklubi Vint-90	Spordiklubi
26	80090141	Pärnu Klubi "Tervisesport"	Spordiklubi
27	80090773	Spordiklubi Tahk	Spordiklubi
28	80094630	Pärnumaa Koroonamänguklubi RING	Spordiklubi
29	80098220	Häädemeeste Amburite Klubi	Spordiklubi
30	80098705	Orienteerumisklubi West	Spordiklubi
31	80104088	Tõstamaa Spordiklubi	Spordiklubi
32	80104788	mittetulundusühing ERKI-SPORT	Spordiklubi
33	80104995	Spordiklubi Pärnumaa Maleklubi	Spordiklubi
34	80105017	Pärnumaa Sangpommiklubi Sapo	Spordiklubi
35	80116353	Spordiklubi Saarde	Spordiklubi
36	80125566	Pärnu Jalgpalliklubi Vaprus	Spordiklubi
37	80138273	Spordiklubi Leo	Spordiklubi
38	80138830	Spordiklubi Ringi	Spordiklubi

39	80138994	Spordiklubi TuPo	Spordiklubi
40	80159795	Korvpalliklubi Pärnu-Jaagupi	Spordiklubi
41	80159996	Mittetulundusühing Pärnu Motoclub	Spordiklubi
42	80168630	MTÜ Valgeranna Golfiklubi	Spordiklubi
43	80179835	Ratsaspordiklubi Oxford	Spordiklubi
44	80193480	Mittetulundusühing Optitrans Tehnikasport	Spordiklubi
45	80203540	mittetulundusühing Paikuse Aerutamisklubi	Spordiklubi
46	80217498	Võrkpalliklubi Tervis	Spordiklubi
47	80241158	Spordiklubi VAABLANE	Spordiklubi
48	80241261	MTÜ Pärnu Sulgpalliklubi	Spordiklubi
49	80241367	Kihnu Spordiselts	Spordiklubi
50	80259278	mittetulundusühing Paintballi klubi NastyDog	Spordiklubi
51	80281504	Audruranna Ratsaspordiklubi	Spordiklubi
52	80317294	Discgolfiklubi Hole-in-One	Spordiklubi
53	80338581	A2K spordiklubi	Spordiklubi
54	80342469	Mittetulundusühing Pärnu-Jaagupi Lauatenniseklubi	Spordiklubi
55	80366229	Mittetulundusühing Castor Squash	Spordiklubi
56	80384411	MTÜ Terve Are	Spordiklubi
57	80047286	Pärnu Maakoolide Spordiliit	Spordiühendus
58	80065338	mittetulundusühing Pärnumaa Spordiveteranide Koondis	Spordiühendus

LISA 2. SWOT-ANALÜÜS

<p>TUGEVUSED (S)</p> <ul style="list-style-type: none">• Järjepidevus ja jätkusuutlikkus• Üldine tuntus• Palgaliste töötajate olemasolu• Stabiilne avaliku sektori rahastamine• Koostöövõimekus ja koostöö erinevat tüüpi spordiorganisatsioonidega• Traditsioonilised maineüritused• Maakonna tasemel tunnustusürituste korraldamine• Meediapartnerite kaasamise võimekus (eelkõige kohalikul tasandil)• Projektijuhtimise võimekus ja lisarahastuse kaasamine potentsiaal• Liikmete koondamine ja koostöö korraldamine	<p>NÕRKUSED (W)</p> <ul style="list-style-type: none">• liikmeskonna vähene aktiivsus ja huvi• tegevuskava nõrk monitoorimine ja tagasisidestamine• tegevuste killustatus• aegunud korralduspõhimõtted• vähene aktiivsus partnerite kaasamisel• vähene omatulu teenimise võimekus• kaasaegsete spordikorralduse põhimõtete tagasihoidlik rakendamine
<p>VÕIMALUSED (O)</p> <ul style="list-style-type: none">• Katuseorganisatsioonide liikmelisus• Spordiseadusega antud õigused• Fondide võimalused lisarahastuse kaasamiseks• Liikumisharrastuse populaarsuse tõus• Uute sihtrühmade kaasamine• Majandusliku olukorra parandamine• Innovatsioon• Sporditaristu ja kergliiklusteede rajamine	<p>OHUD (T)</p> <ul style="list-style-type: none">• Bürokratia kasv• Projektipõhisuse suurenemine (avaliku sektori toetuse vähenemine)• Teenuste dubleerimine• Partnerite vähenev stabiilsus• Lahkarvamused spordijuhtimisel

<ul style="list-style-type: none">• Võrgustike potentsiaal (rahvusvahelised, riiklikud, regionaalsed, maakondlikud)• Sotsiaalmeedia ja marketing• Uuenevast halduskorraldusest tulenev potentsiaal (maakondlik, regionaalne tasand)• Muudatused maksuseadustes• Teenuste arendamine	
---	--

LISA 3. ARENGUKAVA KOOSTAMISE PROTSESS

